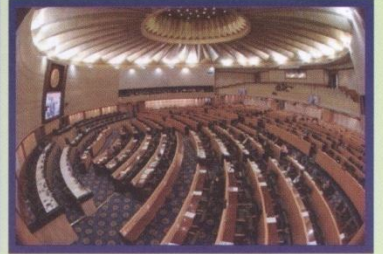
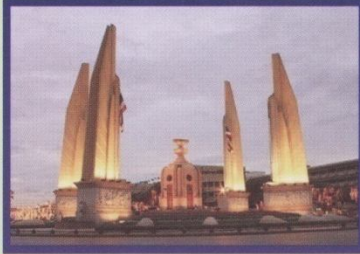

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

หอพัก พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๕๗

วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๗

อ.พ. ๖๘/๒๕๕๗

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยหอพัก

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยหอพักได้ใช้บังคับมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๗ สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันสมควรกำหนดแนวทางและวิธีการในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษาระหว่างการประกอบกับแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้โอนอำนาจในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. มีเนื้อหารวมจำนวน ๙๗ มาตรา ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

- กำหนดยกเลิกพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ (ร่างมาตรา ๓)
- กำหนดบทนิยาม (ร่างมาตรา ๔)
- กำหนดถึงบุคคลที่ประกอบกิจการหอพัก (ร่างมาตรา ๖)
- กำหนดข้อยกเว้นการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗)
- กำหนดประเภทหอพัก (ร่างมาตรา ๘)
- กำหนดแบบสัญญาเช่าหอพัก (ร่างมาตรา ๙)

- กำหนดหลักเกณฑ์การเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าและการขอคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้า (ร่างมาตรา ๑๐)
- กำหนดหลักเกณฑ์การเรียกเก็บเงินประกันและการคืนเงินประกัน (ร่างมาตรา ๑๑)
- กำหนดมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่หอพักของโรงเรียนประจำ (ร่างมาตรา ๑๒)
- กำหนดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และรายได้อื่น ๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพัก (ร่างมาตรา ๑๓)
 - กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก (ร่างมาตรา ๑๔)
 - กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๕)
 - กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๖)
 - กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๗)
 - กำหนดการดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง (ร่างมาตรา ๑๘)
- กำหนดหลักเกณฑ์การประชุมของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๙)
- กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๐)
- กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๑)
- กำหนดให้สถานศึกษาที่ประสงค์จะประกอบกิจการหอพัก ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน (ร่างมาตรา ๒๒)
- กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติแก่หอพักสถานศึกษาที่จะได้รับใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๒๓)
- กำหนดให้หอพักสถานศึกษาได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจได้รับสิทธิประโยชน์และการสนับสนุนตามมาตรา ๓๖ ด้วย (ร่างมาตรา ๒๔)
- กำหนดให้หอพักสถานศึกษาอาจรับบุคคลทั่วไปเข้าพักเป็นการชั่วคราวได้ในระหว่างปิดภาคการศึกษาที่ไม่มีผู้พัก (ร่างมาตรา ๒๕)
- กำหนดหลักเกณฑ์การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๒๖)
- กำหนดการสิ้นสุดของใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๒๗)
- กำหนดหลักเกณฑ์สำหรับผู้ประสงค์จะประกอบกิจการหอพักเอกชน (ร่างมาตรา ๒๘)

- กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติแก่หอพักเอกชนที่จะได้รับใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๒๙)
- กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน (ร่างมาตรา ๓๐)
- กำหนดหลักเกณฑ์การรับผู้พักในหอพักเอกชน (ร่างมาตรา ๓๑)
- กำหนดอายุและการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน (ร่างมาตรา ๓๒)
- กำหนดหลักเกณฑ์การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน (ร่างมาตรา ๓๓)
- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแก้หายาของผู้ประกอบการหอพักเอกชน ที่ถึงแก่ความตาย ซึ่งมีความประสงค์จะประกอบกิจการหอพักต่อไป (ร่างมาตรา ๓๔)
- กำหนดหลักเกณฑ์การสิ้นสุดของใบอนุญาตในกรณีที่ผู้ประกอบการหอพักเอกชนเป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๓๕)
- กำหนดสิทธิประโยชน์แก่หอพักเอกชนที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณจากคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๓๖)
- กำหนดให้ผู้ประกอบการหอพัก ต้องแสดงใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ หอพักนั้น (ร่างมาตรา ๓๗)
- กำหนดหลักเกณฑ์กรณีใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ (ร่างมาตรา ๓๘)
- กำหนดหลักเกณฑ์กรณีดัดแปลงหอพัก (ร่างมาตรา ๓๙)
- กำหนดหลักเกณฑ์กรณีเปลี่ยนชื่อหรือประเภทหอพัก (ร่างมาตรา ๔๐)
- กำหนดหลักเกณฑ์กรณีเลิกประกอบกิจการหอพัก (ร่างมาตรา ๔๑)
- กำหนดหลักเกณฑ์การสิ้นสุดผลของใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก (ร่างมาตรา ๔๒)
- กำหนดให้มีผู้จัดการหอพัก (ร่างมาตรา ๔๓)
- กำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้จัดการหอพักสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๔๔)
- กำหนดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดการหอพักของหอพักเอกชน (ร่างมาตรา ๔๕)
- กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตผู้จัดการหอพัก ตามมาตรา ๔๕ (ร่างมาตรา ๔๖)
- กำหนดอายุใบอนุญาตตามมาตรา ๔๕ รวมทั้งหลักเกณฑ์การขอต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔๗)
- กำหนดให้ผู้จัดการหอพักเอกชน ต้องแสดงใบอนุญาตผู้จัดการหอพักไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ หอพักนั้น (ร่างมาตรา ๔๘)

- กำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ (ร่างมาตรา ๔๙)
- กำหนดให้อำนาจนายทะเบียนในการเพิกถอนใบอนุญาตผู้จัดการหอพักหรือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาเปลี่ยนผู้จัดการหอพักใหม่ เมื่อมีกรณีตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๕๐)
- กำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่ผู้จัดการหอพักถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือพ้นจากหน้าที่ (ร่างมาตรา ๕๑)
- กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพักจัดให้มีการประกันภัย (ร่างมาตรา ๕๒)
- กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาที่รับผู้พักซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาระดับพื้นฐานต้องจัดให้มีอาหารสำหรับผู้พักอย่างน้อยวันละสองมื้อ (ร่างมาตรา ๕๓)
- กำหนดให้มีระเบียบประจำหอพัก รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำระเบียบดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕๔)
- กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพัก ต้องจัดให้มีป้ายชื่อเป็นอักษรไทย ซึ่งมีคำว่า “หอพัก” นำหน้า และตามด้วยประเภทของหอพัก โดยป้ายดังกล่าวต้องมีขนาดที่เหมาะสมและติดไว้ ณ หอพักในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่ายจากภายนอกหอพัก (ร่างมาตรา ๕๕)
- กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพัก ต้องจัดให้มีการตรวจสอบประวัติคนที่จะรับเข้าทำงานในหอพัก (ร่างมาตรา ๕๖)
- กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้จัดการหอพัก (ร่างมาตรา ๕๗)
- กำหนดให้ผู้จัดการหอพักจัดทำทะเบียนผู้พัก รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำ การจัดส่ง และการจัดเก็บทะเบียนผู้พักดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕๘)
- กำหนดหน้าที่ของผู้จัดการหอพัก (ร่างมาตรา ๕๙)
- กำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเมื่อมีกรณีตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๖๐)
- กำหนดหลักเกณฑ์ก่อนมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ตามมาตรา ๖๐ (ร่างมาตรา ๖๑)
- กำหนดให้อำนาจนายทะเบียนในการดำเนินการกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๑ (๑) หรือ (๒) (ร่างมาตรา ๖๒)
- กำหนดให้อำนาจนายทะเบียนในการขยายระยะเวลาในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๒ (ร่างมาตรา ๖๓)
- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักไม่สามารถโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักหรือนำหอพักไปขึ้นทะเบียนไว้กับสถานศึกษาได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๖๑ (๓) หรือมาตรา ๖๒ (ร่างมาตรา ๖๔)

- กำหนดให้อำนาจหน้าที่แก่นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๕)
- กำหนดให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควรในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ (ร่างมาตรา ๖๖)
- กำหนดให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง (ร่างมาตรา ๖๗)
- กำหนดว่าในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๖๘)
- กำหนดเกี่ยวกับสิทธิในการอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๖๙)
- กำหนดให้คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๗๐)
- กำหนดโทษแก่ผู้ใช้คำว่า “หอพัก” ในสถานที่ของตนโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก (ร่างมาตรา ๗๑)
- กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการหอพักผู้ได้รับผู้พักไม่เป็นไปตามประเภทของหอพักตามมาตรา ๘ (ร่างมาตรา ๗๒)
- กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการหอพักผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙ (ร่างมาตรา ๗๓)
- กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการหอพักผู้ใดเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันเกินอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ หรือไม่นำเงินค่าเช่าล่วงหน้าหักเป็นค่าเช่าตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ (ร่างมาตรา ๗๔)
- กำหนดโทษแก่ผู้ไม่คืนค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๔ แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๗๕)
- กำหนดโทษแก่สถานศึกษาที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๗๖)
- กำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๗๗)
- กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการหอพักเอกชนผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๗๘)
- กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการหอพักผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๗๙)
- กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการหอพักผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๘๐)
- กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการหอพักผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสี่ (ร่างมาตรา ๘๑)

- กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบกิจการหอพักผู้ไม่แจ้งต่อนายทะเบียนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๓ วรรคสาม มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือมาตรา ๕๑ (ร่างมาตรา ๘๒)
- กำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๘๓)
- กำหนดโทษแก่ผู้จัดการหอพักของหอพักเอกชนผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๘๔)
- กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบกิจการหอพักผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ (ร่างมาตรา ๘๕)
- กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบกิจการหอพักผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ วรรคสี่ (ร่างมาตรา ๘๖)
- กำหนดโทษแก่ผู้จัดการหอพักหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๙ (ร่างมาตรา ๘๗)
- กำหนดโทษแก่ผู้ขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๖ (ร่างมาตรา ๘๘)
- กำหนดว่าในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักซึ่งกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๘๙)
- กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบปรับ (ร่างมาตรา ๙๐)
- กำหนดถึงบุคคลที่จะเป็นคณะกรรมการเปรียบเทียบตามมาตรา ๙๐ (ร่างมาตรา ๙๑)
- กำหนดว่าในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการ ทำหน้าที่คณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน

และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และกำหนดให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๙๒)

- กำหนดให้ผู้ซึ่งประกอบกิจการหอพักโดยไม่ได้รับใบอนุญาตอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ประกอบกิจการหอพักต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน (ร่างมาตรา ๙๓)

- กำหนดว่าผู้ใดใช้คำว่า “หอพัก” ในสถานที่ของตนโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เลิกใช้คำว่า “หอพัก” ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๙๔)

- กำหนดให้ใบอนุญาตหรือการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน (ร่างมาตรา ๙๕)

- กำหนดให้บรรดาคำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตที่ได้ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการเกี่ยวกับคำขออนุญาตดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๙๖)

- กำหนดว่าบรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และกำหนดว่าการดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (ร่างมาตรา ๙๗)

- อัตราค่าธรรมเนียม

๑. ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
๒. ใบอนุญาตผู้จัดการหอพัก	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
๓. การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก	ฉบับละ	๒,๕๐๐ บาท
๔. การต่ออายุใบอนุญาตผู้จัดการหอพัก	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
๕. การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
๖. ใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก	ฉบับละ	๒๐๐ บาท
๗. ใบแทนใบอนุญาตผู้จัดการหอพัก	ฉบับละ	๑๐๐ บาท

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ วงงานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ธันวาคม ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิชา ผาสุข	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย
นางสาวสุภาวดีจิตต์ ไตรเทพพิสัย	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวปรางทิพย์ หวังสมนึก	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสิริกัญย์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกายุตต์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๔๒๔๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็น
ในการตราพระราชบัญญัติประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติ
หอพัก พ.ศ. -๑-
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. -๕-
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ
การประกอบกิจการหอพัก พ.ศ. ๒๕๔๙ -๑๘-
- กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ
การประกอบกิจการหอพัก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ -๒๕-
- ความหมายของหอพัก -๒๙-
- ข้อควรทราบเกี่ยวกับพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ -๓๕-

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ (๑)
- ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑๕)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

**ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)**

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๗ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยหอพัก

๑.๒ เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยหอพักได้ใช้บังคับมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๗ สาระสำคัญ และรายละเอียดเกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สมควรกำหนดแนวทางและวิธีการในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษาระหว่างการประกอบกิจการหอพัก การกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้โอนอำนาจในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยหอพัก

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม กับออกประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัวนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

๖. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๖.๑ กำหนดยกเลิกพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗

๖.๒ กำหนดบทนิยาม (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“หอพัก” หมายความว่า สถานที่ที่รับผู้พักตามพระราชบัญญัตินี้เข้าพักอาศัย โดยมีการเรียกเก็บค่าเช่า

“ผู้พัก” หมายความว่า ผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรีและมีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปี

“หอพักสถานศึกษา” หมายความว่า หอพักที่ผู้ประกอบการหอพักเป็นสถานศึกษา

“หอพักเอกชน” หมายความว่า หอพักที่ผู้ประกอบการหอพักเป็นบุคคลทั่วไป ซึ่งไม่ใช่สถานศึกษา

“สถานศึกษา” หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย ที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยจะเป็นของรัฐหรือของเอกชน ก็ได้

“ผู้ประกอบการหอพัก” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการหอพักตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้จัดการหอพัก” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่ควบคุมดูแลหอพักสถานศึกษา หรือหอพักเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้

“เงินประกัน” หมายความว่า เงินที่ผู้פקวางไว้กับผู้ประกอบกิจการหอพัก เพื่อประกันความเสียหายที่ผู้פקก่อให้เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินที่ผู้ประกอบกิจการหอพักจัดไว้ให้ผู้พักใช้สอย

“กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย และกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ทั้งนี้ ไม่หมายความรวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ

“นายทะเบียน” หมายความว่า

(๑) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล

(๒) นายกององค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

(๓) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๔) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา

(๕) ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าคณะผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งสำหรับในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๖.๓ กำหนดถึงบุคคลที่ประกอบกิจการหอพัก (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ บุคคลใดจัดสถานที่เพื่อรับผู้พักเข้าพักอาศัยโดยเรียกเก็บค่าเช่าให้ถือว่า บุคคลนั้นประกอบกิจการหอพัก

๖.๔ กำหนดข้อยกเว้นการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่หอพักของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่สถานศึกษา

๖.๕ กำหนดประเภทหอพัก (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ หอพักมี ๒ ประเภท ได้แก่

(๑) หอพักชาย

(๒) หอพักหญิง

๖.๖ กำหนดแบบสัญญาเช่าหอพัก (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ การรับผู้พัก ผู้ประกอบกิจการหอพักต้องทำสัญญาเช่าเป็นหนังสือระหว่างผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้พักตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้พัก

(๒) วันที่ทำสัญญา

(๓) ระยะเวลาการเข้าพักซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษาหรือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๔) ความยินยอมของผู้ปกครองในกรณีที่ผู้พักเป็นผู้เยาว์

(๕) รายการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

๖.๗ กำหนดหลักเกณฑ์การเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าและการขอคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้า (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ ผู้ประกอบกิจการหอพักอาจเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าได้ไม่เกินอัตราค่าเช่าสามเดือน โดยให้นำเงินค่าเช่าล่วงหน้างดกล่าวชำระเป็นค่าเช่าสามเดือนสุดท้ายของสัญญาเช่า

ในกรณีที่ผู้พักขอลีกสัญญาก่อนครบกำหนดเวลาตามสัญญาเช่า ผู้พักจะขอเงินค่าเช่าล่วงหน้าคืนจากผู้ประกอบกิจการหอพักมิได้

๖.๘ กำหนดหลักเกณฑ์การเรียกเก็บเงินประกันและการคืนเงินประกัน (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ผู้ประกอบกิจการหอพักอาจเรียกเก็บเงินประกันได้ไม่เกินอัตราค่าเช่าหนึ่งเดือน

ผู้ประกอบกิจการหอพักต้องคืนเงินประกันให้แก่ผู้พักในวันที่สัญญาเช่าสิ้นสุดลง ทั้งนี้ ตามจำนวนที่เหลืออยู่หลังจากหักเป็นค่าเสียหายที่ผู้พักก่อให้เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินที่ผู้ประกอบกิจการหอพักจัดไว้ให้ผู้พักใช้สอย

๖.๙ กำหนดมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับแก่หอพักของโรงเรียนประจำ (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ บทบัญญัติในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ไม่ใช้บังคับแก่หอพักของโรงเรียนประจำ

๖.๑๐ กำหนดเกี่ยวกับค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และรายได้อื่น ๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพัก (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ บรรดาค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และรายได้อื่น ๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่หอพักนั้นตั้งอยู่

๖.๑๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้ง จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ

ให้ผู้ช่วยราชการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้ช่วยราชการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้แทนภาคเอกชนซึ่งมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับกิจการด้านเด็กและเยาวชนจำนวนสามคน และผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการหอพักจำนวนหนึ่งคน

๖.๑๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน มาตรการ และการจัดระเบียบหอพัก

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีแก่หอพักที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกาศเกียรติคุณหอพัก และการให้การสนับสนุนแก่หอพักที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณ รวมทั้งการออกกฎกระทรวงอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหอพักตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบประสิทธิภาพในการบังคับใช้และเสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๖.๑๓ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

๖.๑๔ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (ร่างมาตรา ๑๗)
 มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจาก
 ตำแหน่ง เมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ประธานกรรมการให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย
 หรือหย่อนความสามารถ
- (๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๕) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๗) พ้นจากการเป็นผู้แทนของสมาคมผู้ประกอบการหอพัก ในกรณีที่ได้รับ
 แต่งตั้งให้เป็นกรรมการในฐานะนั้น

๖.๑๕ กำหนดการดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง
 (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้ประธาน
 กรรมการแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่ง
 เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

๖.๑๖ กำหนดหลักเกณฑ์การประชุมของคณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
 ของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติ
 หน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธาน
 กรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่ง
 เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง
 ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง
 เป็นเสียงชี้ขาด

๖.๑๗ กำหนดให้อำนาจคณะกรรมการในการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ
 (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือ
 ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๖.๑๘ กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ ให้สำนักงานรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

๖.๑๙ กำหนดให้สถานศึกษาที่ประสงค์จะประกอบกิจการหอพัก ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ สถานศึกษาใดประสงค์จะประกอบกิจการหอพัก ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๖.๒๐ กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติแก่หอพักสถานศึกษาที่จะได้รับใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ หอพักสถานศึกษาที่จะได้รับใบอนุญาตต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) ชื่อและประเภทของหอพัก

(๒) สถานที่ตั้ง สิ่งแวดล้อม และสัญลักษณ์ของหอพัก

(๓) ห้องนอน ห้องน้ำ และห้องส้วม

(๔) สถานที่สำหรับรับประทานอาหารหรือต้อนรับผู้เยี่ยมชม และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นสำหรับผู้พัก

(๕) ระบบสาธารณสุขโรคและระบบการรักษาความปลอดภัย

ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือกฎหมายอื่นใดได้กำหนดหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งไว้แล้ว กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะไม่กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวก็ได้

ในกรณีที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง หลักเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๖.๒๑ กำหนดให้หอพักสถานศึกษาได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจได้รับสิทธิประโยชน์และการสนับสนุนตามมาตรา ๓๖ ด้วย (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ หอพักสถานศึกษาให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจได้รับสิทธิประโยชน์และการสนับสนุนตามมาตรา ๓๖ ด้วย

**๖.๒๒ กำหนดให้หอพักสถานศึกษาอาจรับบุคคลทั่วไปเข้าพักเป็นการชั่วคราวได้
ในระหว่างปิดภาคการศึกษาที่ไม่มีผู้พัก (ร่างมาตรา ๒๕)**

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษา การท่องเที่ยว หรือการกีฬา
หอพักสถานศึกษาอาจรับบุคคลทั่วไปเข้าพักเป็นการชั่วคราวได้ในระหว่างปิดภาคการศึกษา
ที่ไม่มีผู้พัก

**๖.๒๓ กำหนดหลักเกณฑ์การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษา
(ร่างมาตรา ๒๖)**

มาตรา ๒๖ การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษา ต้องได้รับ
อนุญาตจากนายทะเบียน และต้องโอนให้แก่สถานศึกษาด้วยกันเท่านั้น

ผู้รับโอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องรับโอนทั้งสิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการ
หอพักเดิมมีต่อผู้พัก

การขอโอนใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

**๖.๒๔ กำหนดการสิ้นสุดของใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษา
(ร่างมาตรา ๒๗)**

มาตรา ๒๗ ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาสิ้นสุดเมื่อผู้ประกอบ
กิจการหอพักถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถานศึกษาหรือเลิกกิจการ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักตามวรรคหนึ่งประสงค์จะประกอบกิจการหอพัก
ต่อไป ให้ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นหอพักเอกชน และเมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว
ให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักตามวรรคหนึ่งไม่ประสงค์จะประกอบกิจการ
หอพักต่อไป หรือได้รับคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน ให้ผู้ชำระบัญชีของสถานศึกษา
คืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักตามจำนวนที่เหลืออยู่หลังจากหักเป็นค่าเช่า
หรือค่าเสียหาย แล้วแต่กรณี

**๖.๒๕ กำหนดหลักเกณฑ์สำหรับผู้ประสงค์จะประกอบกิจการหอพักเอกชน
(ร่างมาตรา ๒๘)**

มาตรา ๒๘ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการหอพักเอกชน ต้องได้รับใบอนุญาต
จากนายทะเบียน

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

**๖.๒๖ กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติแก่หอพักเอกชนที่จะได้รับใบอนุญาต
(ร่างมาตรา ๒๙)**

มาตรา ๒๙ หอพักเอกชนที่จะได้รับใบอนุญาตต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
ในกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ชื่อและประเภทของหอพัก
- (๒) จำนวนห้องพัก
- (๓) สถานที่ตั้ง สิ่งแวดล้อม และสุขลักษณะของหอพัก
- (๔) ห้องนอน ห้องน้ำ และห้องส้วม
- (๕) สถานที่สำหรับรับประทานอาหารหรือต้อนรับผู้เยี่ยมชม และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นสำหรับผู้พัก

(๖) ระบบสาธารณูปโภคและระบบการรักษาความปลอดภัย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๓ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

๖.๒๗ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) คุณสมบัติ

- (ก) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
- (ข) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) ลักษณะต้องห้าม

(ก) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
 (ข) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
 (ค) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน หรือความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(ง) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล ผู้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง และต้องไม่เคยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลที่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตาม (๒) (ง)

๖.๒๘ กำหนดหลักเกณฑ์การรับผู้พักในหอพักเอกชน (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ หอพักเอกชน ให้รับผู้พักได้เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ไม่สูงกว่าปริญญาตรี เว้นแต่หอพักเอกชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสถานศึกษา ให้รับผู้พักซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาระดับพื้นฐานได้ด้วย

การขึ้นทะเบียนหอพักเอกชนไว้กับสถานศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๖.๒๙ กำหนดอายุและการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน (ร่างมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๒ ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาต ให้ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๖.๓๐ กำหนดหลักเกณฑ์การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน (ร่างมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๓ การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน ต้องได้รับอนุญาต จากนายทะเบียน

การโอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องโอนให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ หรือสถานศึกษา

ในกรณีที่โอนใบอนุญาตให้แก่สถานศึกษา ให้นายทะเบียนเปลี่ยนใบอนุญาต ของหอพักดังกล่าวเป็นใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษา

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การโอนใบอนุญาต ตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

การขอโอนใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๖.๓๑ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการแก้ทายาทของผู้ประกอบกิจการหอพัก เอกชนที่ถึงแก่ความตาย ซึ่งมีความประสงค์จะประกอบกิจการหอพักต่อไป (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักเอกชนถึงแก่ความตาย และทายาท มีความประสงค์จะประกอบกิจการหอพักต่อไป ให้ทายาทซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๓๐ หรือในกรณีที่มีทายาทหลายคน ให้ทายาทด้วยกันนั้นตกลงตั้งทายาทคนหนึ่ง ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนเพื่อขอรับโอน ใบอนุญาตภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้ประกอบกิจการหอพักถึงแก่ความตาย ถ้ามิได้ ยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ และให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาท ของผู้ประกอบกิจการหอพักนั้นคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักตามจำนวน ที่เหลืออยู่หลังจากหักเป็นค่าเช่าหรือค่าเสียหาย แล้วแต่กรณี

**๖.๓๒ กำหนดหลักเกณฑ์การสิ้นสุดของใบอนุญาตในกรณีที่ผู้ประกอบการ
หอพักเอกชนเป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล (ร่างมาตรา ๓๕)**

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้ประกอบการหอพักเอกชนเป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล
ให้ใบอนุญาตสิ้นอายุนับแต่วันที่มีการเลิกห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้นสิ้นสภาพ และให้ผู้ชำระบัญชี
ของผู้ประกอบการหอพักนั้นคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักตามจำนวน
ที่เหลืออยู่หลังจากหักเป็นค่าเช่าหรือค่าเสียหาย แล้วแต่กรณี

**๖.๓๓ กำหนดสิทธิประโยชน์แก่หอพักเอกชนที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณจาก
คณะกรรมการ (ร่างมาตรา ๓๖)**

มาตรา ๓๖ หอพักเอกชนที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณจากคณะกรรมการ
อาจได้รับสิทธิประโยชน์และการสนับสนุน ดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิที่จะได้รับลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเงินได้เป็นกรณีพิเศษจากการประกอบ
กิจการหอพักโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามประมวลรัษฎากร

(๒) ลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย หรือภาษีอื่นใดในทำนอง
เดียวกัน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนด

(๓) การสนับสนุนด้านการเงินหรือวัสดุอุปกรณ์

(๔) การสนับสนุนด้านอื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การประกาศเกียรติคุณและการได้รับการสนับสนุนตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

**๖.๓๔ กำหนดให้ผู้ประกอบการหอพัก ต้องแสดงใบอนุญาตประกอบการ
หอพักไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ หอพักนั้น (ร่างมาตรา ๓๗)**

มาตรา ๓๗ ผู้ประกอบการหอพัก ต้องแสดงใบอนุญาตประกอบการหอพักไว้
ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ หอพักนั้น

**๖.๓๕ กำหนดหลักเกณฑ์กรณีใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ
(ร่างมาตรา ๓๘)**

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ
ให้ผู้ประกอบการหอพักแจ้งต่อนายทะเบียน และยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวัน
นับแต่วันที่ได้ทราบว่าใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๖.๓๖ กำหนดหลักเกณฑ์กรณีตัดแปลงหอพัก (ร่างมาตรา ๓๙)

มาตรา ๓๙ ผู้ประกอบการหอพักใดประสงค์จะตัดแปลงหอพักในลักษณะของ
การตัดแปลงอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒.๓๗ กำหนดหลักเกณฑ์กรณีเปลี่ยนชื่อหรือประเภทหอพัก (ร่างมาตรา ๔๐)

มาตรา ๔๐ ผู้ประกอบกิจการหอพักใดประสงค์จะเปลี่ยนชื่อหรือประเภทของหอพัก ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๒.๓๘ กำหนดหลักเกณฑ์กรณีเลิกประกอบกิจการหอพัก (ร่างมาตรา ๔๑)

มาตรา ๔๑ ผู้ประกอบกิจการหอพักใดประสงค์จะเลิกประกอบกิจการหอพัก ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อนายทะเบียนล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันเลิกประกอบกิจการ

นายทะเบียนจะอนุญาตให้เลิกประกอบกิจการหอพักได้ต่อเมื่อผู้ประกอบกิจการหอพักแสดงหลักฐานว่าได้ดำเนินการแจ้งให้ผู้พักทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันและคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกัน แล้วแต่กรณี ให้แก่ผู้พักเรียบร้อยแล้ว

๒.๓๙ กำหนดหลักเกณฑ์การสิ้นสุดของใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก (ร่างมาตรา ๔๒)

มาตรา ๔๒ ให้ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสิ้นสุดนับแต่วันที่นายทะเบียนมีคำสั่งอนุญาตให้เลิกประกอบกิจการหอพัก

๒.๔๐ กำหนดให้มีผู้จัดการหอพัก (ร่างมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๓ ผู้ประกอบกิจการหอพัก ต้องจัดให้มีผู้จัดการหอพักเป็นผู้มีหน้าที่ควบคุม ดูแลหอพัก

ในกรณีที่ผู้จัดการหอพักไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ประกอบกิจการหอพักแต่งตั้งผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้ประกอบกิจการหอพักแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

ผู้จัดการหอพักหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนของหอพักหญิงต้องเป็นหญิง

๒.๔๑ กำหนดเกี่ยวกับการแต่งตั้งผู้จัดการหอพักสถานศึกษา (ร่างมาตรา ๔๔)

มาตรา ๔๔ ผู้จัดการหอพักสถานศึกษา ต้องได้รับแต่งตั้งจากสถานศึกษา โดยผู้ประกอบกิจการหอพักต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก

ผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดการหอพักตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามมาตรา ๔๖

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักเปลี่ยนผู้จัดการหอพัก ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งผู้จัดการหอพักใหม่

๒.๔๒ กำหนดเกี่ยวกับการเป็นผู้จัดการหอพักของหอพักเอกชน (ร่างมาตรา ๔๕)

มาตรา ๔๕ ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้จัดการหอพักของหอพักเอกชน ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักเป็นบุคคลธรรมดาและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ ผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้จัดการหอพักจะเป็นบุคคลคนเดียวก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับหอพักที่ระบุในใบอนุญาตเท่านั้น การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๖.๔๓ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตผู้จัดการหอพักตามมาตรา ๔๕ (ร่างมาตรา ๔๖)

มาตรา ๔๖ ผู้ขอรับใบอนุญาตผู้จัดการหอพักตามมาตรา ๔๕ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) คุณสมบัติ

(ก) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์

(๒) ลักษณะต้องห้าม

(ก) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(ข) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(ค) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน หรือความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(ง) เป็นโรคตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(จ) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตผู้จัดการหอพักในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับ

ใบอนุญาต

๖.๔๔ กำหนดอายุใบอนุญาตตามมาตรา ๔๕ รวมทั้งหลักเกณฑ์การขอต่ออายุใบอนุญาตดังกล่าว (ร่างมาตรา ๔๗)

มาตรา ๔๗ ใบอนุญาตผู้จัดการหอพักตามมาตรา ๔๕ ให้มีอายุสองปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๖.๔๕ กำหนดให้ผู้จัดการหอพักเอกชน ต้องแสดงใบอนุญาตผู้จัดการหอพักไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ หอพักนั้น (ร่างมาตรา ๔๘)

มาตรา ๔๘ ผู้จัดการหอพักเอกชน ต้องแสดงใบอนุญาตผู้จัดการหอพักไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ หอพักนั้น

๖.๔๖ กำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ (ร่างมาตรา ๔๙)

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้จัดการหอพักแจ้งต่อนายทะเบียน และยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบว่าใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๖.๔๗ กำหนดให้อำนาจนายทะเบียนในการเพิกถอนใบอนุญาตผู้จัดการหอพักหรือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาเปลี่ยนผู้จัดการหอพักใหม่ เมื่อมีกรณีตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๕๐)

มาตรา ๕๐ ให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตผู้จัดการหอพักหรือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาเปลี่ยนผู้จัดการหอพักใหม่ เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าผู้จัดการหอพักผู้ใด

(๑) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖

(๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๕๙

ในกรณีที่ผู้จัดการหอพักมีพฤติกรรมตาม (๒) ให้นายทะเบียนมีหนังสือเตือนให้แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้จัดการหอพักไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนดังกล่าว ให้นายทะเบียนมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาเปลี่ยนผู้จัดการหอพักใหม่

๖.๔๘ กำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่ผู้จัดการหอพักถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือพ้นจากหน้าที่ (ร่างมาตรา ๕๑)

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ผู้จัดการหอพักถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือพ้นจากหน้าที่ ให้ผู้ประกอบกิจการหอพักแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้จัดการหอพักแทน และแจ้งให้นายทะเบียนทราบ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้จัดการหอพักถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือพ้นจากหน้าที่

ในกรณีที่ไม่สามารถแต่งตั้งผู้จัดการหอพักได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนอาจขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งผู้จัดการหอพักตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้ประกอบกิจการหอพักหรือบุคคลตามมาตรา ๔๓ วรรคสอง ทำหน้าที่ผู้จัดการหอพักแทนได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๓ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๖.๔๙ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพักจัดให้มีการประกันภัย (ร่างมาตรา ๕๒)
 มาตรา ๕๒ ผู้ประกอบกิจการหอพัก ต้องจัดให้มีการประกันภัยเพื่อคุ้มครองชีวิต
 ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้พักตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศ
 ในราชกิจจานุเบกษา

๖.๕๐ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาที่รับผู้พักซึ่งอยู่ในระหว่าง
 การศึกษาขั้นพื้นฐานต้องจัดให้มีอาหารสำหรับผู้พักอย่างน้อยวันละสองมื้อ (ร่างมาตรา ๕๓)

มาตรา ๕๓ ผู้ประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาที่รับผู้พักซึ่งอยู่ในระหว่าง
 การศึกษาขั้นพื้นฐานต้องจัดให้มีอาหารสำหรับผู้พักอย่างน้อยวันละสองมื้อ

๖.๕๑ กำหนดให้มีระเบียบประจำหอพัก รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำ
 ระเบียบดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕๔)

มาตรา ๕๔ ผู้ประกอบกิจการหอพัก ต้องจัดให้มีระเบียบประจำหอพัก
 ปิดประกาศไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่ายภายในหอพัก

ระเบียบประจำหอพักตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ
 กำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

- (๑) การรับผู้พัก
- (๒) อัตราค่าเช่าหอพัก เงินค่าเช่าล่วงหน้า เงินประกัน และค่าบริการอื่น ๆ
 ที่เรียกเก็บจากผู้พัก
- (๓) เวลาเข้าออกหอพัก
- (๔) หลักเกณฑ์การเยี่ยมผู้พัก
- (๕) การไปพักที่อื่นเป็นการชั่วคราว
- (๖) การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันของผู้พัก
- (๗) ชื่อผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้จัดการหอพัก
- (๘) เวลาทำการของหอพัก

ระเบียบประจำหอพักและการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบประจำหอพัก เมื่อได้รับ
 ความเห็นชอบจากนายทะเบียนแล้วให้ใช้บังคับได้

๖.๕๒ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพัก ต้องจัดให้มีป้ายชื่อเป็นอักษรไทย
 ซึ่งมีคำว่า “หอพัก” นำหน้า และตามด้วยประเภทของหอพัก โดยป้ายดังกล่าวต้องมีขนาด
 ที่เหมาะสมและติดไว้ ณ หอพักในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่ายจากภายนอกหอพัก (ร่างมาตรา ๕๕)

มาตรา ๕๕ ผู้ประกอบกิจการหอพัก ต้องจัดให้มีป้ายชื่อเป็นอักษรไทย ซึ่งมีคำว่า
 “หอพัก” นำหน้า และตามด้วยประเภทของหอพัก โดยป้ายดังกล่าวต้องมีขนาดที่เหมาะสม
 และติดไว้ ณ หอพักในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่ายจากภายนอกหอพัก

๖.๕๓ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพัก ต้องจัดให้มีการตรวจสอบประวัติ คนที่จะรับเข้าทำงานในหอพัก (ร่างมาตรา ๕๖)

มาตรา ๕๖ ผู้ประกอบกิจการหอพัก ต้องจัดให้มีการตรวจสอบประวัติ คนที่จะรับเข้าทำงานในหอพักว่าไม่มีประวัติอาชญากรรมและไม่เป็นโรคติดต่อหรือนำรังเกียจ ตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คนดูแลห้องพักของหอพักหญิงต้องเป็นหญิง

๖.๕๔ กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ประกอบกิจการหอพักและ ผู้จัดการหอพัก (ร่างมาตรา ๕๗)

มาตรา ๕๗ ผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้จัดการหอพักมีหน้าที่และ ความรับผิดชอบร่วมกัน ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลรักษาสภาพของหอพักให้มีความมั่นคงแข็งแรงและมีระบบการป้องกัน อัคคีภัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

(๒) ดูแลรักษาความสะอาดด้านสุขลักษณะและอนามัยของหอพักให้เป็นไปตาม กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(๓) จัดให้มียาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นไว้ในหอพักเพื่อให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น แก่ผู้พักที่เจ็บป่วย

(๔) จัดให้มีแผนผังแสดงทางหนีไฟในแต่ละชั้นของหอพักและห้องพักทุกห้อง และป้ายทางออกฉุกเฉินไว้ในแต่ละชั้นของหอพัก

(๕) ดูแลและอำนวยความสะดวกให้กับผู้พักในกรณีเกิดอัคคีภัย อุทกภัย หรือเกิดอันตรายใด ๆ ขึ้นและอาจมีผลกระทบต่อผู้พัก

๖.๕๕ กำหนดให้ผู้จัดการหอพักจัดทำทะเบียนผู้พัก รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ การจัดทำ การจัดส่ง และการจัดเก็บทะเบียนผู้พักดังกล่าว (ร่างมาตรา ๕๘)

มาตรา ๕๘ ผู้จัดการหอพัก ต้องจัดทำทะเบียนผู้พักแต่ละรายและส่งให้แก่ นายทะเบียนทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการทำสัญญาเช่าหรือสัญญาเช่าสิ้นสุดลง

ทะเบียนผู้พักตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยให้มีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ อายุ และเพศของผู้พัก

(๒) เลขประจำตัวประชาชนหรือเลขประจำตัวคนต่างด้าวของผู้พัก

(๓) ชื่อสถานศึกษาของผู้พัก

(๔) ชื่อและที่อยู่ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้พัก

(๕) วันที่เข้าอยู่ในหอพัก

(๖) ลายมือชื่อผู้พัก

การจัดทำและจัดส่งทะเบียนผู้พักให้แก่นายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ประกอบการกิจการหอพัก ต้องเก็บรักษาทะเบียนผู้พักไว้เป็นเวลาอย่างน้อยสองปี นับแต่วันที่สัญญาเช่าสิ้นสุดลง โดยจะเก็บไว้ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือรูปแบบใดก็ได้ และต้องให้อยู่ในสภาพที่ตรวจสอบได้

๖.๕๖ กำหนดหน้าที่ของผู้จัดการหอพัก (ร่างมาตรา ๕๙)

มาตรา ๕๙ ผู้จัดการหอพักมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลไม่ให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้พักเข้าไปในห้องพัก เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้จัดการหอพัก

(๒) ดูแลไม่ให้มีการเล่นการพนัน เสพสุรา หรือยาเสพติดในหอพัก

(๓) ดูแลไม่ให้มีการกระทำการอันควรเชื่อได้ว่าจะมีการสมคบกันหรือร่วมกันกระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมาย

(๔) ดูแลไม่ให้ผู้พักก่อความรำคาญแก่ผู้พักอื่นหรือผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกับหอพัก

(๕) ให้ความช่วยเหลือและแจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้พักทราบโดยทันที ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้พักได้รับอันตรายเพราะเจ็บป่วยหรือเหตุอื่นใด

(๖) แจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้พักทราบในกรณีที่ผู้พักไปพักที่อื่น โดยไม่แจ้งให้ทราบ

(๗) แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบในกรณีที่มีพฤติกรรมตาม (๒) หรือ (๓)

๖.๕๗ กำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก เมื่อมีกรณีตามที่กำหนด (ร่างมาตรา ๖๐)

มาตรา ๖๐. นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักได้ เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า

(๑) หอพักไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔

(๒) ผู้ประกอบการหอพักขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐

๖.๕๘ กำหนดหลักเกณฑ์ก่อนมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ตามมาตรา ๖๐ (ร่างมาตรา ๖๑)

มาตรา ๖๑ ก่อนมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักตามมาตรา ๖๐ ให้นายทะเบียนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หอพักไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบการหอพักดำเนินการแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักเป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล และหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักแต่งตั้งบุคคลอื่นมาดำรงตำแหน่งแทนภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

(๓) ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักเป็นบุคคลธรรมดาและขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ หรือสถานศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด

๖.๕๙ กำหนดให้อำนาจนายทะเบียนในการดำเนินการกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๑ (๑) หรือ (๒) (ร่างมาตรา ๖๒)

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๖๑ (๑) หรือ (๒) ให้นายทะเบียนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับหอพักสถานศึกษา ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักให้แก่สถานศึกษาอื่นภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) สำหรับหอพักเอกชน ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักดำเนินการขึ้นทะเบียนหอพักไว้กับสถานศึกษา หรือโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ หรือสถานศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้วแต่กรณี

๖.๖๐ กำหนดให้อำนาจนายทะเบียนในการขยายระยะเวลาในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๒ (ร่างมาตรา ๖๓)

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๒ นายทะเบียนอาจขยายระยะเวลาได้ตามความเหมาะสม

๖.๖๑ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักไม่สามารถโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักหรือนำหอพักไปขึ้นทะเบียนไว้กับสถานศึกษาได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๖๑ (๓) หรือมาตรา ๖๒ (ร่างมาตรา ๖๔)

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักไม่สามารถโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักหรือนำหอพักไปขึ้นทะเบียนไว้กับสถานศึกษาได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๖๑ (๓) หรือมาตรา ๖๒ ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักตามจำนวนที่เหลืออยู่หลังจากหักเป็นค่าเช่าหรือค่าเสียหายแล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด ก่อนมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

๖.๖๒ กำหนดให้อำนาจหน้าที่แก่นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๖๕)

มาตรา ๖๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในหอพักเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการประกอบกิจการหอพักโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) เรียกผู้ประกอบกิจการหอพัก ผู้จัดการหอพัก หรือบุคคลที่ทำงานในหอพัก มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการจัดการหอพัก

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) และ (๒) ต้องเข้าไปในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก และต้องไม่กระทำการอันเป็นการรบกวนหรือก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้พักหรือผู้ซึ่งอาศัยอยู่ในสถานที่นั้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๒) นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่อาจขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ที่สถานที่นั้นตั้งอยู่ไปร่วมตรวจสอบได้

๖.๖๓ กำหนดให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควรในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ (ร่างมาตรา ๖๖)

มาตรา ๖๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

๖.๖๔ กำหนดให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง (ร่างมาตรา ๖๗)

มาตรา ๖๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง

บัตรประจำตัวนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

๖.๖๕ กำหนดว่าในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๖๘)

มาตรา ๖๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๖.๖๖ กำหนดเกี่ยวกับสิทธิในการอุทธรณ์ (ร่างมาตรา ๖๙)

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๐ ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อบุคคลดังต่อไปนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้อุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ให้อุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดที่หอพักตั้งอยู่

๖.๖๗ กำหนดให้คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๗๐)

มาตรา ๗๐ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด

๖.๖๘ กำหนดโทษแก่ผู้ใช้คำว่า “หอพัก” ในสถานที่ของตนโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก (ร่างมาตรา ๗๑)

มาตรา ๗๑ ผู้ใดใช้คำว่า “หอพัก” ในสถานที่ของตนโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

๖.๖๙ กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการหอพักผู้ได้รับผู้พักไม่เป็นไปตามประเภทของหอพักตามมาตรา ๘ (ร่างมาตรา ๗๒)

มาตรา ๗๒ ผู้ประกอบการหอพักผู้ได้รับผู้พักไม่เป็นไปตามประเภทของหอพักตามมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๗๐ กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการหอพักผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙ (ร่างมาตรา ๗๓)

มาตรา ๗๓ ผู้ประกอบการหอพักผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

๖.๗๑ กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการหอพักผู้ใดเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันเกินอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ หรือไม่นำเงินค่าเช่าล่วงหน้าหักเป็นค่าเช่าตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ (ร่างมาตรา ๗๔)

มาตรา ๗๔ ผู้ประกอบการหอพักผู้ใดเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันเกินอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ หรือไม่นำเงินค่าเช่าล่วงหน้าหักเป็นค่าเช่าตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

๖.๗๒ กำหนดโทษแก่ผู้ไม่คืนค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๔ แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๗๕)

มาตรา ๗๕ ผู้ใดไม่คืนค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๔ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

๖.๗๓ กำหนดโทษแก่สถานศึกษาที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๗๖) มาตรา ๗๖ สถานศึกษาใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

๖.๗๔ กำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๗๗) มาตรา ๗๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

๖.๗๕ กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการกิจการหอพักเอกชนผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๗๘)

มาตรา ๗๘ ผู้ประกอบการกิจการหอพักเอกชนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

๖.๗๖ กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการกิจการหอพักผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๗๙)

มาตรา ๗๙ ผู้ประกอบการกิจการหอพักผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

๖.๗๗ กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการกิจการหอพักผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๘๐)

มาตรา ๘๐ ผู้ประกอบการกิจการหอพักผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๗๘ กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการกิจการหอพักผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสี่ (ร่างมาตรา ๘๑)

มาตรา ๘๑ ผู้ประกอบการกิจการหอพักผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และปรับอีกวันละไม่เกินสองพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

๖.๗๙ กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการกิจการหอพักผู้ไม่แจ้งต่อนายทะเบียนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๓ วรรคสาม มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือมาตรา ๕๑ (ร่างมาตรา ๘๒)

มาตรา ๘๒ ผู้ประกอบการกิจการหอพักผู้ใดไม่แจ้งต่อนายทะเบียนตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๓ วรรคสาม มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

๖.๘๐ กำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๘๓)

มาตรา ๘๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๘๑ กำหนดโทษแก่ผู้จัดการหอพักของหอพักเอกชนผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๘๔)

มาตรา ๘๔ ผู้จัดการหอพักของหอพักเอกชนผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

๖.๘๒ กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการกิจการหอพักผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ (ร่างมาตรา ๘๕)

มาตรา ๘๕ ผู้ประกอบการกิจการหอพักผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท

๖.๘๓ กำหนดโทษแก่ผู้ประกอบการกิจการหอพักผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ วรรคสี่ (ร่างมาตรา ๘๖)

มาตรา ๘๖ ผู้ประกอบการกิจการหอพักผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

๖.๘๔ กำหนดโทษแก่ผู้จัดการหอพักหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๙ (ร่างมาตรา ๘๗)

มาตรา ๘๗ ผู้จัดการหอพักหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

๖.๘๕ กำหนดโทษแก่ผู้ขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๖ (ร่างมาตรา ๘๘)

มาตรา ๘๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๖.๘๖ กำหนดว่าในกรณีที่ผู้ประกอบการกิจการหอพักซึ่งกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (ร่างมาตรา ๘๙)

มาตรา ๘๙ ในกรณีที่ผู้ประกอบการกิจการหอพักซึ่งกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการ

อันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบ
ในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับ
ความผิดนั้น ๆ ด้วย

๒.๘๗ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบปรับ (ร่างมาตรา ๙๐)

มาตรา ๙๐ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ
มีอำนาจเปรียบเทียบได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลา
ที่กำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับ
ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

**๒.๘๘ กำหนดถึงบุคคลที่จะเป็นคณะกรรมการเปรียบเทียบตามมาตรา ๙๐
(ร่างมาตรา ๙๑)**

มาตรา ๙๑ คณะกรรมการเปรียบเทียบตามมาตรา ๙๐ ให้ประกอบด้วยบุคคล
ดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการ และผู้แทนกระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วยอัยการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ
ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเป็นกรรมการ และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒.๘๙ กำหนดว่าในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม
มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความ
มั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของ
มนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการ
อุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และอธิบดี
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นกรรมการ ทำหน้าที่คณะกรรมการเพื่อดำเนินการตาม
พระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และกำหนดให้
ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักภายใน
เก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๙๒)

มาตรา ๙๒ ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๔
ให้คณะกรรมการประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธาน
กรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการ
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่น เป็นกรรมการ ทำหน้าที่คณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน
และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการส่งเสริม
กิจการหอพักภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๖.๙๐ กำหนดให้ผู้ซึ่งประกอบกิจการหอพักโดยไม่ได้รับใบอนุญาตอยู่ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักภายใน
สามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ประกอบ
กิจการหอพักต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน (ร่างมาตรา ๙๓)

มาตรา ๙๓ ให้ผู้ซึ่งประกอบกิจการหอพักโดยไม่ได้รับใบอนุญาตอยู่ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักภายในสามสิบวัน
นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ประกอบกิจการหอพัก
ต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน

๖.๙๑ กำหนดว่าผู้ใดใช้คำว่า “หอพัก” ในสถานที่ของตนโดยไม่ได้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการหอพักอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เลิกใช้คำว่า “หอพัก” ภายใน
เก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๙๔)

มาตรา ๙๔ ผู้ใดใช้คำว่า “หอพัก” ในสถานที่ของตนโดยไม่ได้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการหอพักอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เลิกใช้คำว่า “หอพัก” ภายในเก้าสิบวัน
นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๖.๙๒ กำหนดให้ใบอนุญาตหรือการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติ
หอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่า
จะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน (ร่างมาตรา ๙๕)

มาตรา ๙๕ ใบอนุญาตหรือการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติหอพัก
พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ
หรือถูกเพิกถอน

๖.๙๓ กำหนดให้บรรดาคำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติหอพัก
พ.ศ. ๒๕๐๗ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตที่ได้
ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้และให้ดำเนินการเกี่ยวกับคำขออนุญาตดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้
(ร่างมาตรา ๙๖)

มาตรา ๙๖ บรรดาคำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗
ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตที่ได้ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้
และให้ดำเนินการเกี่ยวกับคำขออนุญาตดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้

๖.๙๔ กำหนดว่าบรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และกำหนดว่าการดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (ร่างมาตรา ๙๗)

มาตรา ๙๗ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๖.๙๕ อัตราค่าธรรมเนียม

๑. ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
๒. ใบอนุญาตผู้จัดการหอพัก	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
๓. การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก	ฉบับละ	๒,๕๐๐ บาท
๔. การต่ออายุใบอนุญาตผู้จัดการหอพัก	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
๕. การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
๖. ใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก	ฉบับละ	๒๐๐ บาท
๗. ใบแทนใบอนุญาตผู้จัดการหอพัก	ฉบับละ	๑๐๐ บาท

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ
ประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจคืออะไร
เพื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.

๑.๒ มีความจำเป็นต้องทำภารกิจนั้นเพียงใด

โดยที่กฎหมายว่าด้วยหอพักได้ใช้บังคับมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๗ ซึ่งสาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สมควรกำหนดแนวทางและวิธีการในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษาระหว่างการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษาระหว่างการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษาระหว่างการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษาระหว่างการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

๑.๓ เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

เพื่อมีกฎหมายที่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบันที่สามารถคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษาระหว่างการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

๑.๔ มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

มาตรการกำหนดการประกอบกิจการหอพัก มาตรการให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกอบการหอพัก มาตรการการกำกับดูแลและส่งเสริมกิจการหอพัก รวมทั้งมาตรการลงโทษทางอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืน

๑.๕ มีทางเลือกอื่นที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกันได้
ไม่มี

๑.๖ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ได้กำหนดแนวทางและวิธีการในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษาระหว่างการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

๒. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

๒.๑ รัฐควรทำเองหรือควรให้ภาคเอกชนเป็นผู้ทำ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงการคุ้มครองประชาชนประสิทธิภาพ ต้นทุนและความคล่องตัว

รัฐควรดำเนินการในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพัก เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษาระหว่างการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

๒.๒ ถ้ารัฐควรทำ รัฐบาลควรเป็นผู้ทำหรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ทำ
รัฐบาลควรดำเนินการในระดับนโยบาย เพื่อกำกับดูแลและส่งเสริมการประกอบกิจการ
หอพัก และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติในฐานะนายทะเบียนในพื้นที่

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ ในการทำภารกิจนั้นจำเป็นต้องมีกฎหมายออกมาบังคับหรือไม่ ถ้าไม่ตรากฎหมายจะ
ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการปฏิบัติต่อภารกิจอย่างไร

เนื่องจากพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ประกาศใช้มานานแล้ว สาระสำคัญและ
รายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินกิจการหอพักไม่สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน
จึงมีความจำเป็นต้องมีกฎหมายออกมาบังคับเพื่อควบคุม กำกับ ดูแล และส่งเสริมการประกอบกิจการ
หอพักทุกประเภทในอันที่จะเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษาและ
ต้องเข้าพักในหอพัก

๓.๒ ถ้าจำเป็นต้องมีกฎหมาย กฎหมายนั้นควรเป็นกฎหมายระดับชาติหรือกฎหมายระดับ
ท้องถิ่น

ต้องเป็นกฎหมายระดับชาติ รัฐต้องดำเนินการในระดับนโยบาย เพื่อกำกับดูแลและ
ส่งเสริมการประกอบกิจการหอพัก

๓.๓ ถ้าเป็นกฎหมายระดับชาติจำเป็นต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักรหรือ
ทยอยใช้เป็นท้องที่ไปหรือเพียงบางท้องที่เท่าที่ไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญและจะกำหนดอายุของกฎหมายไว้ด้วย
หรือไม่

ควรเป็นกฎหมายระดับชาติที่ใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักรและไม่กำหนด
อายุการใช้งานของกฎหมาย

๓.๔ กฎหมายที่จะตราขึ้นควรใช้ระบบควบคุม ระบบกำกับหรือระบบส่งเสริม
ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ใช้ทั้งระบบควบคุม ระบบกำกับดูแล และระบบ
ส่งเสริม

๓.๕ สภาพบังคับของกฎหมายควรกำหนดเป็นโทษทางอาญาหรือมาตรการบังคับ
ทางปกครองร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. กำหนดสภาพบังคับเป็นโทษทางอาญา

๔. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

๔.๑ ในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันนี้มีกฎหมายอื่นบัญญัติไว้แล้วหรือไม่หากมี
จะสมควรแก้ไขปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวให้ครอบคลุมถึงภารกิจที่จะทำหรือสมควรมีกฎหมายขึ้นใหม่

เรื่องการควบคุมการประกอบกิจการหอพักมีพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗
เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานาน ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงสมควรแก้ไข
ปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเป็นร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ตามที่เสนอ

๔.๒ ถ้าสมควรมีกฎหมายขึ้นใหม่จะดำเนินการอย่างไรกับกฎหมายที่มีอยู่แล้ว สมควรยกเลิก ปรับปรุง หรือแก้ไขกฎหมายดังกล่าวให้สอดคล้องกันเพียงใด

สมควรยกเลิกพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ และใช้ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ตามที่เสนอ

๕. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

กฎหมายที่ตราขึ้นมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และเป็นการส่งเสริมให้สถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา สื่อมวลชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาเด็ก และเยาวชนให้มีศักยภาพ

๖. ความพร้อมของรัฐ

กฎหมายนี้ตราโดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนากฎหมายของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และคณะกรรมการพัฒนากฎหมายกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๘. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก มีอำนาจหน้าที่ในการเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน มาตรการและสิทธิประโยชน์แก่หอพัก วางระเบียบเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานหอพัก รวมทั้งหลักเกณฑ์ในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ การให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ปฏิบัติงานด้านดำเนินกิจการหอพัก มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบหอพักทั้งของรัฐและเอกชน รวมถึงการติดตาม ประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของการบังคับใช้และเสนอแนะปรับปรุง เป็นต้น

๙. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งออกระเบียบเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

๑๐.๑ คณะกรรมการพัฒนากฎหมายของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ ได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.

๑๐.๒ ได้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องจากร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ดังนี้

(๑) การประชุมพิจารณาข้อคิดเห็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๔๗ ห้องประชุมตึกชั้นทาวเวอร์ ชั้นที่ ๑๑

(๒) การจัดประชาพิจารณ์ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ที่จังหวัดกรุงเทพฯ จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอุบลราชธานี

(๓) การประชุมเชิงปฏิบัติเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ ณ โรงแรมแมกส์ กรุงเทพฯ

๑๐.๓ เสนอต่อคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑๐.๔ เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนากฎหมายกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๙๓๑๓ ลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๐ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ที่กระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจสอบพิจารณาโดยให้รับประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ ในข้อ ๒-๓ และข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ก่อนนำเสนอ สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ตรวจสอบพิจารณา โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมสรรพากร) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงาน ปลัดกระทรวงและสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครองและกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น) และกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง) เป็นผู้ชี้แจง รายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เสนอ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. เพื่อยกเลิกพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ และปรับปรุง ใหม่ทั้งฉบับ โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้หอพัก หมายถึง สถานที่ที่ดำเนินการรับผู้พักซึ่งเป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรีแต่ไม่รวมถึงผู้ซึ่งมีอายุ เกิน ๒๕ ปี หรือผู้ซึ่งสมรสแล้วตามกฎหมาย เข้าพักโดยจ่ายค่าตอบแทนเป็นค่าเช่า

(๒) ได้เพิ่มรัฐมนตรีรักษาการเป็น ๓ กระทรวง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จากเดิมที่บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรัฐมนตรีรักษาการเพียงกระทรวงเดียว

(๓) กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธาน มีอำนาจหน้าที่เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน มาตรการ และสิทธิประโยชน์แก่หอพักที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน วางระเบียบเกี่ยวกับการรับรองมาตรฐานหอพัก และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการส่งเสริมกิจการหอพัก มีอำนาจเข้าไปตรวจหอพัก และให้มีอำนาจเปรียบเทียบผู้กระทำความผิด โดยให้สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุเป็นหน่วยงานธุรการ

(๔) กำหนดให้หอพักมี ๔ ประเภท อันได้แก่ หอพักชายและหอพักหญิง ตามกฎหมายปัจจุบัน และเพิ่มหอพักประจำสำหรับหอพักของโรงเรียนประจำ และหอพักสหศึกษาสำหรับหอพักที่รับชายและหญิงเข้าพักในหอพักเดียวกันโดยมีการแยกชั้นหรืออาคารระหว่างผู้พักชายและหญิงออกจากกัน และกำหนดให้หอพักสามารถรับบุคคลทั่วไปเข้าพักได้ในกรณีที่มีผู้พักในหอพักไม่เต็มจำนวนโดยบุคคลดังกล่าวต้องเป็นเพศเดียวกับผู้พัก

(๕) กำหนดให้พนักงานส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร มีหน้าที่แจ้งให้ผู้ขออนุญาตก่อสร้างหอพักทราบเกี่ยวกับลักษณะและประเภทของหอพักที่ต้องขออนุญาตตามกฎหมายนี้

(๖) กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของหอพักในด้านต่าง ๆ เช่น สถานที่หรือการให้บริการด้านความปลอดภัยหรือสุขลักษณะอื่น ๆ โดยให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด และเพิ่มเติมให้นายทะเบียนคำนึงถึงความปลอดภัยและเหมาะสมของสถานที่ตั้งหอพักในการพิจารณาออกใบอนุญาตด้วย

(๗) กำหนดให้ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต ใบแทนใบอนุญาต และรายได้อื่น ๆ เป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๘) เพิ่มอายุใบอนุญาตให้ตั้งหอพักและใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักจากเดิมให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคมของปีที่ออกใบอนุญาต เป็น ให้มีอายุสองปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

(๙) เปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จากเดิมเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็น ในเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นอำนาจของปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ส่วนในจังหวัดอื่นให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด

(๑๐) กำหนดให้ป้ายของหอพักได้รับยกเว้นภาษีป้าย และกำหนดให้หอพักที่ได้รับการรับรองมาตรฐานอาจได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และด้านอื่น ๆ

(๑๑) กำหนดให้การเลิกกิจการหอพักต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

(๑๒) กำหนดให้ผู้ดำเนินกิจการหอพักและผู้จัดการหอพักมีหน้าที่ในการดูแลสวัสดิภาพและความเป็นอยู่ของผู้พัก

(๑๓) กำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

(๑๔) ปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตราโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

(๑๕) ปรับปรุงอัตราค่าธรรมเนียมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

๒. ประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ

๒.๑ ไม่ควรกำหนดให้มีการยกเว้นภาษีป้ายหอพัก รวมทั้งการกำหนดลดหย่อน หรือยกเว้นภาษีอากรและค่าธรรมเนียมให้แก่หอพักที่ได้รับการรับรองมาตรฐานหอพัก แต่ควรกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยภาษีอากรเรื่องนั้น ๆ

๒.๒ ให้นำข้อสังเกตของหน่วยงานต่าง ๆ ไปพิจารณาในชั้นการพิจารณาของ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓. ข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ สำนักงานรัฐมนตรี (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

ควรกำหนดให้มีผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทเป็น กรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก

๓.๒ กระทรวงมหาดไทย

(๑) ควรกำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ เปรียบเทียบปรับแทนการกำหนดให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก เพื่อเป็นการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน ให้เกิดความรวดเร็วยิ่งขึ้น

(๒) ค่าปรับที่ได้จากการกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัตินี้ถือเป็น รายได้อื่น ๆ ซึ่งต้องตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยหรือไม่ หากจะกำหนดให้ เป็นรายได้อย่างหนึ่งก็ควรกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ให้ชัดเจน

(๓) ควรทบทวนหลักการเรื่องการให้ยกเว้นภาษีป้ายแก่ป้ายหอพัก เนื่องจากจะกระทบต่อรายได้หลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๓ กระทรวงศึกษาธิการ

(๑) หากผู้ดำเนินกิจการหอพักเรียกเก็บค่าตอบแทนแต่ไม่เรียกเป็น “ค่าเช่า” โดยเรียกเป็น “ค่าตอบแทนการอยู่ฟรี” จะถือว่าอยู่ในความหมายของบทนิยามคำว่า “หอพัก” หรือไม่

(๒) การกำหนดให้หอพักชาย หอพักหญิง หรือหอพักสหศึกษาที่มีนักเรียน นิสิต นักศึกษาเข้าพักไม่เต็มตามจำนวนห้องพัก สามารถรับบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ นักเรียน นิสิต นักศึกษาเข้าพักอาศัยด้วยก็ได้ หมายความว่า ต้องมีผู้พักที่เป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษา เต็มจำนวนก่อนจึงจะรับบุคคลภายนอกให้เข้าพักได้ใช่หรือไม่ ซึ่งอาจทำให้ผู้ดำเนินกิจการ หอพักเสียเปรียบทางการค้า จึงควรกำหนดอัตราส่วนของผู้พักที่เป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาไว้ ในบทนิยามคำว่า “หอพัก”

(๓) คำว่า “ผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษา” ในบทนิยามคำว่า “ผู้พัก” กับคำว่า “ผู้ซึ่งกำลังรับการศึกษา” ในบทนิยามคำว่า “นักเรียน” และ “นิสิต นักศึกษา” มีความหมายเหมือนหรือแตกต่างกันหรือไม่

(๔) ควรเพิ่มเติมเลขอาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขอาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และเลขอาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นกรรมการในคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก

(๕) การกำหนดให้รัฐมนตรีซึ่งหมายถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจสั่งให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิออกจากตำแหน่งเพราะเหตุบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ต้องใช้งบประมาณมากหรือมติเอกฉันท์

(๖) การกำหนดให้รัฐมนตรีซึ่งหมายถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนคนเก่าที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ แต่ตอนแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เพียงผู้เดียว ดังนั้น การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนคนเก่าจึงควรเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เช่นกันหรือไม่

(๗) หอพักประจำสำหรับผู้พักที่เป็นนักเรียน นิสิต นักศึกษาของโรงเรียนประจำที่สถานศึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจการหอพัก โดยไม่มีการเรียกเก็บค่าตอบแทนหรือค่าเช่าจะต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือไม่

(๘) โดยที่ผู้ดำเนินกิจการหอพักต้องเป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ดังนั้นกรณีสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล จะดำเนินกิจการหอพักได้หรือไม่

(๙) ควรกำหนดมาตรฐานของหอพักในด้านต่าง ๆ ให้ชัดเจนในแต่ละด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านการจัดที่พักอาศัย มาตรฐานด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ มาตรฐานด้านโครงสร้างและความปลอดภัยของอาคารหอพัก และมาตรฐานด้านการจัดการหอพัก รวมทั้งเพิ่มอุปกรณ์และมาตรการในการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุด้วย

(๑๐) การกำหนดให้ผู้จัดการหอพักมีหน้าที่ควบคุมมิให้หญิงเข้าอยู่ในห้องพักชายและมีให้ชายเข้าอยู่ในห้องพักหญิง และมีโทษอาญาหากฝ่าฝืน คำว่า “เข้าอยู่ในห้อง” มีขอบเขตเพียงใด หากเข้าไปเพียงช่วงเวลาเล็กน้อยจะมีความผิดหรือไม่

(๑๑) ควรกำหนดให้ผู้จัดการหอพักมีหน้าที่ให้การช่วยเหลือเบื้องต้นก่อนจึงค่อยแจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้พักทราบ ในกรณีที่ปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้พักตกอยู่ในอันตรายเพราะเจ็บป่วยหรือเหตุอื่นใด

(๑๒) ควรกำหนดระยะเวลาการรับรองมาตรฐานหอพัก ไม่ควรให้รับรองตลอดไป และควรมีการประเมินเป็นระยะ ๆ เพื่อกระตุ้นให้หอพักมีการรักษามาตรฐาน

(๑๓) การกำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าควบคุมหรือดำเนินกิจการหอพักนั้น ในกรณีที่ผู้ดำเนินการหอพักหรือผู้จัดการหอพักไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ คำว่า “เข้าควบคุมหรือดำเนินกิจการ” มีความหมายเพียงใด หากพนักงานเจ้าหน้าที่เรียกค่าใช้จ่ายในการเดินทางเข้าควบคุมหรือดำเนินกิจการจะกระทำได้หรือไม่

(๑๔) การกำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เจ้าพนักงานดังกล่าวจะมีอำนาจร้องขอต่อศาลเพื่อออกหมายค้นได้หรือไม่

(๑๕) ในบทเฉพาะกาลได้กำหนดให้หอพักที่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ และดำเนินการอยู่จนถึงวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือเป็นหอพักตามพระราชบัญญัตินี้ ในส่วนหอพักที่ยังมิได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ จะต้องดำเนินการด้วยหรือไม่ อย่างไร

๓.๔ กระทบวงการคลัง

(๑) โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มิได้กำหนดให้รายได้จากค่าปรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้ตกเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำให้ค่าปรับดังกล่าวตกเป็นรายได้แผ่นดินตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. ๒๕๔๑

(๒) ไม่ควรกำหนดยกเว้นภาษีป้ายให้แก่ป้ายหอพัก โดยการยกเว้นภาษีอากรต่าง ๆ ควรกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยภาษีอากรนั้น ๆ เพื่อให้การบริหารภาษีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๔ เรื่องแนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างกฎหมายที่กำหนดให้การเสนอร่างกฎหมายในเรื่องใดที่ไม่ใช่กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรไม่ให้มีบทบัญญัติกำหนดให้ยกเว้นภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยภาษีอากร

(๓) ไม่ควรให้สิทธิประโยชน์กับหอพักที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน เนื่องจากผู้ดำเนินการหอพักมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และหากฝ่าฝืนจะมีโทษอยู่แล้ว การจะให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรใด ๆ จึงควรกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยภาษีอากรนั้นโดยตรง และเป็นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๔ ด้วย

๓.๕ สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร.

เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้

๓.๖ สำนักงานประมาณ

ขอแก้ไขถ้อยคำ จาก “อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น” เป็น “อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น” เพื่อให้ถูกต้องตามถ้อยคำในกฎหมาย

๔. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. โดยได้นำข้อสังเกตของคณะกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

คณะที่ ๒ และความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาประกอบการพิจารณาแล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

๔.๑ ความหมายของหอพักและผู้พัก

กำหนดให้หอพัก หมายความว่า สถานที่ที่รับเฉพาะผู้พัก ตามพระราชบัญญัตินี้เข้าพักอาศัยโดยมีการเรียกเก็บค่าเช่า เนื่องจากการให้เช่าห้องพักของหอพักมีลักษณะเดียวกับการเช่าทรัพย์สินตามมาตรา ๕๓๗^๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพียงแต่การเช่าหอพักจะมีลักษณะพิเศษว่าการเช่าทรัพย์สินทั่วไปคือ ผู้เช่าได้แก่ผู้พักตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ซึ่งไม่รวมถึงบุคคลทั่วไป ดังนั้น การกำหนดบทนิยามของหอพักจึงต้องกำหนดให้สอดคล้องกับหลักการเช่าทรัพย์สินตามมาตรา ๕๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถนำหลักทั่วไปเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ให้เช่าและผู้เช่าที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้บัญญัติไว้มาใช้บังคับได้ ส่วนค่าเช่าที่จะเรียกเก็บนั้น อาจเป็นเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดก็ได้ที่สามารถคำนวณเป็นค่าเช่าได้

สำหรับผู้พัก ได้กำหนดให้หมายความว่า ผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษา ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรีและอายุไม่เกินยี่สิบห้าปี โดยได้ตัดถ้อยคำที่ไม่ให้รวมถึงบุคคลซึ่งสมรสแล้วออก ทั้งนี้ เพื่อให้บุคคลดังกล่าวได้รับความคุ้มครองและการปฏิบัติตามระเบียบของหอพักด้วยเมื่อเข้ามาอยู่ในหอพัก

๔.๒ หอพักที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้

กำหนดให้หอพักสถานศึกษาซึ่งได้แก่ หอพักที่ผู้ประกอบการหอพักเป็นสถานศึกษา และหอพักเอกชนซึ่งได้แก่ หอพักที่ผู้ประกอบการเป็นบุคคลทั่วไป ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้หอพักมีมาตรฐานเดียวกันและมีการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่เหมาะสม อันจะเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษา ทั้งนี้ ได้กำหนดยกเว้นไม่ใช้บังคับแก่หอพักของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่สถานศึกษา เนื่องจากหอพักดังกล่าวไม่ได้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับผู้พักตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างไรก็ตามหอพักของสถานศึกษา แต่เป็นการจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการห้องพักแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตน ซึ่งโดยสภาพเป็นบุคคลที่สามารถดูแลตนเองได้

๔.๓ ประเภทของหอพัก

กำหนดให้หอพักมีสองประเภท คือ หอพักชายและหอพักหญิง โดยตัดหลักการของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่เสนอให้เพิ่มหอพักประจำซึ่งดำเนินกิจการโดยสถานศึกษาและหอพักสหศึกษาออก เนื่องจากพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดให้หอพักสถานศึกษาทุกประเภทที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติต้องอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น หอพักของโรงเรียนประจำจึงสามารถจัดอยู่ในประเภทหอพักชายหรือหอพักหญิง

^๑มาตรา ๕๓๗ อันว่าเช่าทรัพย์สินนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้ให้เช่าตกลงให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าผู้เช่าได้ใช้หรือได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินอย่างใดอย่างหนึ่งชั่วระยะเวลาอันมีจำกัด และผู้ให้เช่าตกลงจะให้ค่าเช่าเพื่อการนั้น

ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ ส่วนการตัดหอพักศึกษาหรือหอพักรวมออกเพื่อป้องกันมิให้มีการปะปนกันระหว่างผู้พักชายและผู้พักหญิง ทั้งนี้ ไม่ได้ตัดสิทธิผู้ประกอบการหอพักที่จะสร้างหอพักชายและหอพักหญิงอยู่ในบริเวณเดียวกันแต่ต้องแยกอาคารและใบอนุญาตประกอบการหอพักออกจากกัน

๔.๔ หลักเกณฑ์การรับผู้พัก

กำหนดให้หอพักสถานศึกษาสามารถรับผู้พักซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือระดับอุดมศึกษาได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้พักจะศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้นหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งได้กำหนดข้อยกเว้นให้หอพักสถานศึกษาสามารถรับบุคคลทั่วไปเข้าพักเป็นการชั่วคราวได้ในระหว่างปิดภาคการศึกษาที่ไม่มีผู้พัก สำหรับหอพักเอกชนกำหนดให้รับผู้พักได้เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาระดับอุดมศึกษา เนื่องจากผู้พักดังกล่าวสามารถดูแลตนเองได้พอสมควร ส่วนผู้พักซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานซึ่งเป็นผู้พักในระดับมัธยมศึกษา สมควรจะให้อยู่ภายใต้การดูแลของหอพักสถานศึกษาเท่านั้น อย่างไรก็ตามเนื่องจากในระยะแรกหอพักสถานศึกษาอาจมีไม่เพียงพอจึงได้กำหนดข้อยกเว้นให้หอพักเอกชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสถานศึกษาสามารถรับผู้พักซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานได้โดยหอพักดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสถานศึกษาที่รับขึ้นทะเบียนตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด

๔.๕ การทำสัญญารับผู้พัก

กำหนดเพิ่มเติมให้ผู้ประกอบการหอพักต้องทำสัญญาเช่าเป็นหนังสือระหว่างผู้ประกอบการหอพักและผู้พักตามแบบที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการเกี่ยวกับชื่อและที่อยู่ของผู้ประกอบการหอพักและผู้พักวันที่ทำสัญญา ระยะเวลาการเข้าพักซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษาหรือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด ความยินยอมของผู้ปกครองในกรณีที่ผู้พักเป็นผู้เยาว์ และรายการอื่นตามที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด เพื่อให้สัญญาเช่าหอพักมีมาตรฐานเดียวกัน

๔.๖ การเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าและเงินประกัน

กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าและเงินประกันไว้ในกฎหมายให้ชัดเจนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการหอพักและผู้พักดังต่อไปนี้

(๑) เงินค่าเช่าล่วงหน้า

กำหนดให้ผู้ประกอบการหอพักอาจเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าได้ไม่เกินอัตราค่าเช่าสามเดือน โดยให้นำเงินค่าเช่าล่วงหน้างดกล่าวชำระเป็นค่าเช่าสามเดือนสุดท้ายของสัญญาเช่า และในกรณีที่ผู้พักขอลีกสัญญาก่อนครบกำหนดเวลาตามสัญญาเช่าซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษาหรือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีนี้ผู้พักจะขอเงินค่าเช่าล่วงหน้างดจากผู้ประกอบการหอพักไม่ได้

(๒) เงินประกัน

กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพักอาจเรียกเก็บเงินประกันได้ไม่เกินอัตราหนึ่งเดือนเพื่อเป็นประกันความเสียหายที่ผู้พักก่อให้เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินที่ผู้ประกอบกิจการหอพักจัดไว้ให้ผู้พักใช้สอย โดยจะต้องคืนเงินประกันที่เหลืออยู่ให้แก่ผู้พักในวันที่สัญญาเช่าห้องพักลิ้นสุดลง

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในการเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าและเงินประกันได้กำหนดยกเว้นให้ไม่ใช้บังคับแก่หอพักของโรงเรียนประจำ เนื่องจากโดยปกติการจัดเก็บค่าเล่าเรียนของโรงเรียนประจำจะรวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดรวมทั้งค่าที่พักและเงินประกันความเสียหาย จึงอาจเป็นอุปสรรคในทางปฏิบัติหากกำหนดให้โรงเรียนประจำคิดแยกเงินค่าที่พัก เงินค่าเช่าล่วงหน้า และเงินประกันออกจากเงินค่าเล่าเรียนเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด

๔.๗ การประกอบกิจการหอพัก

(๑) กำหนดให้ผู้ประสงค์จะประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาและหอพักเอกชนต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักจากนายทะเบียน ซึ่งได้แก่ นายกเทศมนตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งในเขตพื้นที่ที่หอพักตั้งอยู่ เพื่อให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดให้ออนอำนาจในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้กำหนดให้บรรดาค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และรายได้อื่น ๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักตามพระราชบัญญัตินี้ ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่หอพักนั้นตั้งอยู่

(๒) หอพักสถานศึกษาและหอพักเอกชนที่จะได้รับใบอนุญาตต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับชื่อและประเภทของหอพัก สถานที่ตั้ง สิ่งแวดล้อม และสุขลักษณะของหอพัก ห้องนอน ห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่สำหรับรับประทานอาหารหรือต้อนรับผู้เยี่ยมชม และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นสำหรับผู้พัก และระบบสาธารณูปโภคและระบบการรักษาความปลอดภัย รวมทั้งจำนวนของห้องพักในกรณีหอพักเอกชน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำบ้านเช่ามาดัดแปลงเป็นหอพัก และเพื่อป้องกันมิให้มีการหลีกเลี่ยงการประกอบกิจการหอพักโดยอ้างว่าเป็นการประกอบกิจการบ้านเช่าธรรมดาจึงได้กำหนดบทสันนิษฐานไว้ในร่างมาตรา ๖ ว่า บุคคลใดจัดสถานที่เพื่อรับผู้พักเข้าพักอาศัยโดยเรียกเก็บค่าเช่า ให้ถือว่าบุคคลนั้นประกอบกิจการหอพัก

(๓) กำหนดให้ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาใช้ได้ตลอดไป โดยไม่มีอายุ แต่จะสิ้นผลเมื่อผู้ประกอบกิจการหอพักถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถานศึกษาหรือเลิกกิจการ แล้วแต่กรณี และในกรณีผู้ประกอบกิจการหอพักดังกล่าวประสงค์จะประกอบกิจการหอพักต่อไป ให้ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นหอพักเอกชน

สำหรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชนให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อสร้างหลักประกันและลดภาระในการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก

(๔) กำหนดให้ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสามารถโอนให้แก่บุคคลอื่นได้ แต่กรณีการโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาจะต้องโอนให้แก่สถานศึกษาเท่านั้น ส่วนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชนสามารถโอนให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้ขอรับใบอนุญาตหรือจะโอนให้แก่สถานศึกษาก็ได้

๔.๘ สิทธิประโยชน์ของหอพัก

กำหนดให้หอพักสถานศึกษาได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพัก และอาจได้รับสิทธิในการได้รับลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเงินได้เป็นกรณีพิเศษจากการประกอบกิจการหอพักโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามประมวลรัษฎากร หรือได้รับลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย หรือภาษีอื่นใดในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยภาษีนั้นกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๒ ที่เห็นว่าไม่ควรกำหนดให้มีการยกเว้นภาษีป้ายหอพักและการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีอากรไว้ในพระราชบัญญัติฉบับนี้ แต่ควรกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยภาษีอากรเรื่องนั้น ๆ ส่วนสิทธิในการได้รับการสนับสนุนด้านการเงินหรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้กำหนดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้มีความยืดหยุ่นและสามารถกำหนดให้สอดคล้องกับสถานะการเงินการคลังของประเทศในแต่ละช่วง สำหรับหอพักเอกชนที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณจากคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักอาจได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรและการสนับสนุนด้านการเงินหรือวัสดุอุปกรณ์เช่นเดียวกับหอพักสถานศึกษา เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้ประกอบกิจการหอพักเอกชนเข้ามาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลตามพระราชบัญญัตินี้มากยิ่งขึ้น

อนึ่ง ตามที่กระทรวงการคลังมีหนังสือแจ้งความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.^๒ ว่าไม่ควรกำหนดการให้สิทธิประโยชน์ลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากไม่เป็นไปตามแนวทางปฏิบัติในการเสนอร่างกฎหมาย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ กล่าวคือ การเสนอร่างกฎหมายในเรื่องใดที่ไม่ใช่กฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรไม่ให้มีบทบัญญัติกำหนดยกเว้นภาษีอากรตามกฎหมายว่าด้วยภาษีนั้น ในประเด็นดังกล่าวคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่า การดำเนินกิจการหอพักเป็นกิจการที่ช่วยลดภาระของสถานศึกษาในการจัดที่อยู่อาศัยให้แก่นักศึกษา จึงควรมีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุน ซึ่งจะทำให้ผู้ประกอบการเข้ามาอยู่ในระบบมากขึ้น จึงควรมีมาตรการในการได้รับสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับภาษีหรือการสนับสนุนด้านอื่น ๆ และการให้ได้รับสิทธิประโยชน์ในด้านภาษี ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้กำหนดให้มีการยกเว้นไว้โดยตรง แต่ต้องดำเนินการตามระบบหรือขั้นตอนตามที่ประมวลรัษฎากร

^๒หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๗๐๒/๕๒๒๔ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๒

หรือกฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนดไว้โดยคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักจะต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาและมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดต่อไป

๔.๙ การจัดการหอพัก

กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการหอพักที่จะต้องจัดให้มีผู้จัดการหอพักเพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลหอพัก และกรณีผู้จัดการหอพักไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ประกอบกิจการหอพักแต่งตั้งผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด โดยผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นผู้จัดการของหอพักเอกชนจะต้องได้รับใบอนุญาตผู้จัดการหอพักจากนายทะเบียน ส่วนผู้จัดการของหอพักสถานศึกษาซึ่งโดยปกติอาจจะตั้งจากครูหรืออาจารย์ในสถานศึกษานั้น จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาเป็นผู้แต่งตั้งผู้จัดการหอพักได้เองโดยไม่ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน แต่ได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องแต่งตั้งผู้จัดการจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้ขอรับใบอนุญาตผู้จัดการหอพัก และต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบด้วย

๔.๑๐ หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้จัดการหอพัก

- (๑) กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพักมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้
 - (ก) ต้องจัดให้มีการประกันภัยเพื่อคุ้มครองชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้พัก
 - (ข) สำหรับหอพักสถานศึกษาที่รับผู้พักซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาระดับชั้นพื้นฐานต้องจัดให้มีอาหารสำหรับผู้พักอย่างน้อยวันละสองมื้อ
 - (ค) ต้องจัดให้มีระเบียบประจำหอพักตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด
 - (ง) ต้องจัดให้มีการตรวจสอบประวัติคนที่จะรับเข้าทำงานในหอพักว่าไม่มีประวัติอาชญากรรม และไม่เป็นโรคติดต่อหรือนำรังเกียจ
 - (จ) ต้องเก็บรักษาทะเบียนผู้พักไว้เพื่อให้มีการตรวจสอบได้อย่างน้อยสองปีนับแต่วันที่สัญญาเช่าหอพักสิ้นสุดลง
- (๒) กำหนดให้ผู้จัดการหอพักมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้
 - (ก) ต้องจัดทำทะเบียนผู้พักแต่ละรายและส่งให้แก่นายทะเบียนทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการทำสัญญาเช่าหรือสัญญาเช่าสิ้นสุดลง
 - (ข) ดูแลไม่ให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้พักเข้าไปในห้องพัก เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้จัดการหอพัก
 - (ค) ดูแลไม่ให้มีการเล่นการพนัน เสพสุราหรือยาเสพติดในหอพัก
 - (ง) ดูแลไม่ให้ผู้พักก่อความรำคาญแก่ผู้พักอื่นหรือผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกับหอพัก
 - (จ) ดูแลไม่ให้มีการกระทำความผิดหรือเชื่อได้ว่ามีการสมคบกันหรือร่วมกันกระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมาย

(ฉ) ให้ความช่วยเหลือและแจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้พัก
ทราบโดยทันทีในกรณีที่ปรากฏว่าผู้พักได้รับอันตรายเพราะเจ็บป่วยหรือเหตุอื่นใด หรือผู้พัก
ไปพักที่อื่นโดยไม่แจ้งให้ทราบ

(๓) กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้จัดการหอพักมีหน้าที่
ร่วมกันในการดูแลรักษาสภาพของหอพักให้มีความมั่นคง แข็งแรง และมีระบบป้องกันอัคคีภัย
ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ดูแลรักษาความสะอาดด้านสุขลักษณะ
และอนามัยของหอพักให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข จัดให้มียาและเวชภัณฑ์
ที่จำเป็นไว้ในหอพัก จัดให้มีแผนผังแสดงทางหนีไฟและป้ายทางออกฉุกเฉินไว้ในหอพัก
และดูแลอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พักในกรณีเกิดอัคคีภัย อุทกภัย หรืออันตรายใด ๆ ขึ้น
และอาจมีผลกระทบต่อผู้พัก

๔.๑๑ การกำกับดูแลและส่งเสริมกิจการหอพัก

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ประกอบด้วย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ
ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการ
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่น และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้ง จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ
และให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส
และผู้สูงอายุเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
เกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน มาตรการ และการจัดระเบียบหอพัก และการให้สิทธิประโยชน์
ทางด้านภาษีแก่หอพักที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอความเห็นต่อ
รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกาศเกียรติคุณหอพัก
การให้การสนับสนุนแก่หอพักที่ได้รับประกาศเกียรติคุณ และออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์
เกี่ยวกับหอพักตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน
ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ รับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการของคณะกรรมการและของ
คณะอนุกรรมการ

(๒) การเลิกประกอบกิจการหอพัก

กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพักต้องยื่นคำขออนุญาตล่วงหน้า
ต่อนายทะเบียนก่อนที่จะเลิกประกอบกิจการหอพักไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน โดยจะต้องแสดง
หลักฐานว่าได้ดำเนินการแจ้งให้ผู้พักทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันและคืนเงินค่าเช่า
ล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักเรียบร้อยแล้ว นายทะเบียนจึงจะอนุญาตให้เลิกประกอบ
กิจการได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้พักมีระยะเวลาในการหาหอพักใหม่

(๓) การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก

โดยที่การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักจะมีผลกระทบต่อผู้พักในหอพักดังกล่าว ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอน

ในการพิจารณาเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักของนายทะเบียนไว้ เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดแก่ผู้พัก โดยกำหนดเหตุที่จะเพิกถอนใบอนุญาตไว้เพียงสองกรณีคือ หอพักไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเกี่ยวกับการอนุญาตให้ประกอบกิจการหอพัก หรือผู้ประกอบการหอพักขาดคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยก่อนที่จะมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้กำหนดให้นายทะเบียนต้องมีคำสั่งแจ้งให้ผู้ประกอบการแก้ไขปรับปรุงหรือดำเนินการโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลอื่นภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยนายทะเบียนอาจขยายระยะเวลาได้ตามความเหมาะสม และหากผู้ประกอบการหอพักไม่สามารถแก้ไขปรับปรุงหรือโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลอื่นได้ ก็ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบการหอพักคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักภายในระยะเวลาที่กำหนดก่อนที่จะมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

๔.๑๒ การอุทธรณ์

กำหนดให้ผู้ได้รับคำสั่งของนายทะเบียนที่สั่งการตามพระราชบัญญัตินี้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในกรณีหอพักตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร หรืออุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีหอพักตั้งอยู่ในเขตจังหวัดอื่น

๔.๑๓ บทกำหนดโทษ

การกำหนดโทษอาญาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ใช้โทษปรับเป็นหลัก ยกเว้นความผิดที่มีผลกระทบต่อสวัสดิภาพของผู้พัก ได้แก่ กรณีที่ผู้ประกอบการหอพักรับผู้พักไม่เป็นไปตามประเภทของหอพัก ได้กำหนดให้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และกรณีที่ผู้ประกอบการหอพักดำเนินการดัดแปลงอาคารหอพักโดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน ได้กำหนดให้ต้องรับโทษในอัตราเดียวกับที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารกำหนดไว้ คือ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ได้กำหนดให้สามารถเปรียบเทียบปรับได้ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบเป็นผู้ทำหน้าที่เปรียบเทียบแทนคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยรวดเร็วและโปร่งใส โดยกำหนดให้คณะกรรมการเปรียบเทียบประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการ และผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นกรรมการและเลขานุการ

ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วยอัยการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเป็นกรรมการ และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

๔.๑๔ บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนา

สังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทำหน้าที่คณะกรรมการ เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน และให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานส่งเสริม สวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) โดยที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เปลี่ยนแปลงหลักการเกี่ยวกับหอพัก ที่จะต้องขออนุญาตและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามที่พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดไว้ คือ กำหนดให้หอพักสถานศึกษาต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักตามพระราชบัญญัติ ฉบับนี้ด้วย ส่วนหอพักเอกชนก็ได้กำหนดให้หอพักที่รับผู้พักเข้าพักตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไปต้องได้รับ ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบ กิจการหอพักอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ จึงได้กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับ ให้ผู้ประกอบกิจการดังกล่าวต้องมาดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต แล้วให้ประกอบกิจการหอพักต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจาก นายทะเบียน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๒๒ หรือ มาตรา ๒๔ ว่าจะกำหนดลักษณะของหอพักที่จะได้รับใบอนุญาตไว้อย่างไร

(๓) กำหนดให้ใบอนุญาตหรือการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

(๔) โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติห้ามผู้ใดใช้คำว่า “หอพัก” ในสถานที่ของตนโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ซึ่งอาจกระทบต่อผู้ที่ใช้ คำดังกล่าวอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จึงกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเลิกใช้คำว่า “หอพัก” ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๕) กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ได้ออก ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้ บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติฉบับนี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๕๒

ความหมายของหอพัก*

“หอพัก” ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ หมายถึงสถานที่ที่มีลักษณะเป็นสถานที่ที่จัดขึ้นเพื่อรับผู้พักตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป ผู้พักเป็นผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ผู้พักอยู่ในหอพักโดยให้ทรัพย์สินตอบแทน มิใช่หอพักของกระทรวง ทบวง กรม หรือหอพักที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะเฉพาะของหอพัก คือ เป็นสถานที่ที่ “จัดขึ้นเพื่อรับผู้พัก” โดยจะต้องมีลักษณะสำคัญสองประการ คือ

๑. มีการจัดสถานที่ขึ้นเพื่อรับผู้พัก เช่น มีห้องนอน และเครื่องใช้ในการหลับนอน ห้องน้ำ และห้องส้วม เป็นต้น

๒. เจ้าของมีเจตนารับผู้พักเพื่อ เอาค่าตอบแทน

“ผู้พัก” หมายความว่าผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง และเข้าอยู่ในหอพักโดยให้ทรัพย์สินตอบแทน

“การศึกษตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” หมายถึงการศึกษาในมหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียนรัฐบาลหรือโรงเรียนราษฎร์

คอนโดมิเนียม และอพาร์ทเมนท์ (นักเรียน นักศึกษา นิยมพักอาศัยเป็นจำนวนมาก) อยู่ในข่ายที่ต้องจดทะเบียนขึ้นอยู่ในความดูแลของกระทรวงการพัฒนาฯ จะต้องดำเนินการเข้าข่ายและครบทั้งสามประเด็น ดังนี้

๑. มีการจัดสถานที่ขึ้นเพื่อรับผู้พัก เช่น มีห้องนอน และเครื่องใช้ในการหลับนอน ห้องน้ำ และห้องส้วม เป็นต้น

๒. เจ้าของมีเจตนารับผู้พักเพื่อเอาค่าตอบแทน

๓. รับผู้พัก ตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป และอยู่ในระหว่างการศึกษตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

หากคอนโดมิเนียม และอพาร์ทเมนท์ใดแม้จะดำเนินการคล้ายคลึงข้างต้นแต่เข้าข่ายไม่ครบทั้งสามประเด็น ขาดประเด็นที่สำคัญ คือ รับผู้พักที่มีได้อยู่ใน ระหว่างการศึกษตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ก็ไม่ต้องจดทะเบียนขึ้นอยู่ในความดูแลของกระทรวงพัฒนาสังคมฯ

หอพักมักจะไม่ค่อยดำเนินการจดทะเบียนให้ถูกต้อง ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ สืบเนื่องจากสาเหตุหลัก ๆ ดังนี้

๑. ไม่ทราบระเบียบปฏิบัติของทางราชการ

๒. ประสงค์รับผู้พักโดยไม่จำกัดเพศ

๓. หลีกเลี่ยงการเสียภาษี

* ที่มา : ถาม - ตอบ “หอพัก”, อ้างอิงจากเว็บไซต์ <http://www.nakhonratchasima.m-society.go.th>, สืบค้นเมื่อวันที่ ๓ พ.ย. ๒๕๕๗

๔. เพิ่มภาระในด้านรายจ่าย กรณีต้องการตัดแปลงสถานที่พักให้มีสุขลักษณะตามที่กฎหมายหอพักได้กำหนดไว้ให้ถูกต้องเสียก่อน จึงจะได้รับอนุญาตให้จดทะเบียนได้

๕. จงใจฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

๖. ผลประโยชน์ตอบแทนจากการที่จดทะเบียนหอพักไม่มีความชัดเจนเพียงพอต่อการจูงใจผู้ประกอบการด้านหอพัก

กรณีหอพักเป็นแหล่งมั่วสุมปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีมาตรการในเรื่องนี้ ดังนี้

๑. ถ้าเป็นหอพักที่จดทะเบียนถูกต้อง ในเบื้องต้น เจ้าหน้าที่จะไปตรวจสอบข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามข่าวว่าจริงเท็จเพียงใด ถ้าเป็นความจริงตามข่าวกรมฯ จะมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหอพักทราบเพื่อให้ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายหอพัก ภายในกำหนดเวลาที่นายทะเบียนเห็นสมควร หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามจะดำเนินการตามกฎหมาย คือ เพิกถอนใบอนุญาตโดยการอนุมัติของรัฐมนตรี

๒. ถ้าเป็นหอพักที่มีได้จดทะเบียน (หอพักเถื่อน) จะมีหนังสือแจ้งให้เจ้าของหอพักทราบและให้ไปติดต่อกายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ หากฝ่าฝืน ไม่มาติดต่อจะส่งเรื่องให้สถานีตำรวจท้องที่ ดำเนินคดีตามกฎหมาย โดยการส่งฟ้องศาล ในความผิดฐานประกอบกิจการหอพักโดยมิได้รับอนุญาต ถ้ากรณีการมั่วสุมดังกล่าว เข้าข่ายเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา ก็จะเป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

ผู้เช่าพักมีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ให้การคุ้มครองผู้เช่าพักด้านสวัสดิภาพโดยกำกับดูแลในสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

๑. ด้านสุขลักษณะของหอพัก เช่น ความสะอาดของห้องต้อนรับผู้เยี่ยมเยียน ห้องน้ำ และห้องส้วม ประการสำคัญทุกห้องต้องมีช่องแสงสว่างและช่องระบายอากาศอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะห้องนอน ต้องมีความจุอากาศไม่น้อยกว่า ๙ ลูกบาศก์เมตร

๒. อัตราค่าเช่าที่เหมาะสม ไม่เอาเปรียบผู้พัก การขึ้นอัตราค่าเช่าห้องพักต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนหอพักก่อน จึงจะดำเนินการได้

๓. ความปลอดภัย ได้แก่ ความมั่นคงแข็งแรงของอาคารหอพัก เครื่องมือดับเพลิง (ทุกชั้น ชั้นละหนึ่งเครื่อง) กรณีอาคารสูงตั้งแต่ ๔ ชั้นขึ้นไป หรืออาคารสูง ๓ ชั้น ที่มีชั้นลอยและใช้พื้นที่ชั้นลอยเป็นห้องพัก ต้องจัดทำบันไดหนีไฟ หน้าต่างเหล็กตัดต้องสามารถเปิดออกไปยังบันไดหนีไฟได้ทุกชั้น (ยกเว้นถ้าอาคารดังกล่าวมีบันไดขึ้นลงสองข้างทางก็ไม่ต้องจัดทำบันไดหนีไฟ)

สำหรับกรณีหอพักขนาดใหญ่ จะเป็นการดียิ่งหากได้เพิ่มความปลอดภัยโดยการติดตั้งระบบเตือนภัย เมื่อมีกรณีฉุกเฉินหรือมีภัยอันตราย ผู้พักสามารถใช้ได้ทันที

การร้องเรียนเกี่ยวกับหอพัก กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีวิธีการดำเนินการในเรื่องนี้ โดยเรื่องร้องเรียนเจ้าหน้าที่จะออกตรวจข้อเท็จจริงและดำเนินการดังนี้

๑. กรณีเกี่ยวกับสุขลักษณะและสวัสดิการ จะใช้เวลาผู้ประกอบการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข
๒. กรณีแก้ไขระเบียบประจำหอพักหรือขึ้นค่าเช่า จะระงับเรื่องไว้เป็นการชั่วคราวโดยจะสอบข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้พักตลอดจนเหตุผลของผู้ประกอบการหอพักรวมถึงการชี้แจงระเบียบของทางราชการให้ทั้งสองฝ่ายได้ทราบ เพื่อให้ได้ข้อสรุปซึ่งเป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่าย
๓. กรณีเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมหอพัก จะต้องผ่านความเห็นชอบจากเจ้าหน้าที่ช่างของกองแบบแผนและสำรวจก่อน ในเรื่องเกี่ยวกับสุขลักษณะ ทั้งนี้จักต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดวันก่อนเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมหอพัก
๔. กรณีเกี่ยวกับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินจะประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่และฝ่ายโยธาของกรุงเทพมหานคร (กรณีเกี่ยวกับอาคาร)

อนึ่ง ประเด็นร้องเรียนข้างต้น เจ้าหน้าที่จะเป็นกลางและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการและผู้พัก ทั้งนี้ภายใต้กฎหมายหอพัก และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อกัน

ในฐานะที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีหน้าที่ดูแลเรื่องหอพักเอกชน มีหน้าที่ควบคุมดูแลการดำเนินกิจการหอพักของเอกชนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ สาระสำคัญมีดังนี้

๑. มุ่งที่จะให้การคุ้มครองสวัสดิภาพแก่เยาวชน นักเรียน นิสิต นักศึกษา ที่เข้าพักในหอพัก ได้รับความสะดวกปลอดภัย และให้มีการเก็บค่าเช่าหอพัก ในอัตราที่เหมาะสม
๒. ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมหอพักของเอกชนให้ประสบความสำเร็จ และยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานของหอพักให้ดีขึ้น โดยทุกปีจะจัดให้มีการประกวดหอพักดีเด่นประจำปี
๓. สอดส่องดูแลการดำเนินงานของหอพักในความควบคุมให้ปฏิบัติตามกฎหมายหอพักอย่างเคร่งครัด ส่วนหอพักที่ผิดกฎหมายหากตรวจพบจะมุ่งเน้นประชาสัมพันธ์ให้เกิดความเข้าใจ และปฏิบัติตามกฎหมายให้ถูกต้อง หากยังมีเจตนาฝ่าฝืนก็จะดำเนินการตามกฎหมาย ซึ่งมีบทกำหนดโทษต่อไป

ถ้าประสงค์จะขออนุญาตจัดตั้งหอพักสิ่ง ที่ควรเตรียมให้พร้อมในการขออนุญาตจัดตั้งหอพัก คือ

๑. แบบแปลนพื้นที่ทุกชั้น พร้อมทั้งแสดงระยะกว้าง ยาว และรายละเอียด ต่าง ๆ ของห้อง
๒. รูปด้านอาคาร (ด้านหน้า ด้านข้าง ด้านหลัง) พร้อมรายละเอียดต่าง ๆ
๓. บันไดหนีไฟสำหรับอาคาร ตั้งแต่ ๔ ชั้นขึ้นไปและอาคาร ๓ ชั้น ที่มีชั้นลอยและใช้พื้นที่ชั้นลอยเป็นห้องพัก หน้าต่างเหล็กติดต้องสามารถเปิดออกไปยังบันไดหนีไฟได้ทุกชั้นยกเว้น ถ้าอาคารดังกล่าวมีบันไดชั้นลงสองทางไม่ต้องจัดทำบันไดหนีไฟ

๔. ป้ายชื่อหอพักชายหรือหญิง

๕. ติดตั้งเครื่องดับเพลิงทุกชั้น ๆ ละ ๑ เครื่อง ในกรณีหอพักที่มีขนาดใหญ่อาจมีระบบเตือนภัย เมื่อมีกรณีฉุกเฉินหรือมีภัยอันตราย ผู้พักสามารถใช้ได้ทันที

๖. ขนาดห้องนอน กว้าง X ยาว X สูง ต้องได้รับความจุอากาศไม่น้อยกว่า ๙ ลบ.ม./๑ คน

๗. ห้องน้ำห้องส้วม สำหรับผู้พัก ๑ ต่อ ๑๐ คน

๘. ห้องต้อนรับผู้เยี่ยมเยียน ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า ๘ ตารางเมตร

๙. ทุกห้องต้องมีช่องแสงสว่างและช่องระบายอากาศถ่ายเทได้สะดวก

๑๐. บริการพิเศษ เช่น ยาสამัญประจำบ้าน น้ำดื่มที่สะอาด ห้องพักผ่อนมีหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์และวีดิทัศน์ ให้ชมตามโอกาสอันควร เป็นต้น หรืออาจจะจัดทำเป็นห้องสมุดเล็ก ๆ ก็จะเป็นการดียิ่ง

ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ มีบทกำหนดโทษผู้ดำเนินกิจการหอพัก หากไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ถือว่ามีเจตนาจงใจฝ่าฝืนจะมีบทกำหนดโทษ ดังนี้

๑. หอพักที่ไม่จดทะเบียน (หอเถื่อน) ปรับไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

๒. เจ้าของหอพักและผู้จัดการหอพักฝ่าฝืน

- โใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย ไม่แจ้งต่อนายทะเบียนภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ทราบเพื่อขอรับใบแทนใบอนุญาต

- ไม่แสดงใบอนุญาตในที่เปิดเผย

- ไม่ติดป้ายชื่อหอพัก

- เปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมหอพัก ไม่แจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายใน ๗ วัน ก่อนการเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมหอพัก

- ปรับไม่เกิน ๕๐๐ บาท

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติหอพักที่ใช้อยู่ในปัจจุบันสมควรที่จะได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

- เพิ่มบทบัญญัติกำหนดให้ต้องแสดงระเบียบประจำหอพักไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหอพัก เหตุผลก็เพื่อให้ผู้พักได้ทราบเกี่ยวกับอัตราค่าเช่า เพื่อป้องกันมิให้มีการเก็บค่าเช่าเกิดอัตราที่ นายทะเบียนหอพักให้ ความเห็นชอบ นอกจากนี้เพื่อให้ผู้พักได้ทราบถึงกฎเกณฑ์ที่ผู้พักจะพึงปฏิบัติ และการให้บริการของหอพัก

- เพิ่มบทบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลิกกิจการหอพัก ให้เจ้าของหอพักปิดประกาศ การเลิกกิจการไว้ ณ ที่เปิดเผย เห็นได้ง่ายในหอพัก เพื่อให้ผู้พักทราบและแจ้งการเลิกกิจการเป็นหนังสือ ต่อนายทะเบียน ทั้งนี้ไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนเลิกกิจการหอพัก ทั้งนี้ เพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติในการ เลิกกิจการหอพัก เพื่อให้ผู้พักในหอพักสามารถทราบการเลิกกิจการได้ล่วงหน้า ป้องกันความเดือดร้อน ของผู้พักในการหาที่พักอาศัยใหม่

- เพิ่มบทบัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดใช้คำว่า “หอพัก” หรือคำในภาษาต่างประเทศที่มีความหมายเดียวกัน ประกอบชื่อกิจการที่มีชื่อหอพักตามพระราชบัญญัตินี้ ในดวงตรา ป้ายชื่อ ข้อบังคับ ระเบียบ จดหมาย หรือเอกสารอย่างอื่นเกี่ยวกับกิจการ ดังกล่าว เหตุผล เพื่อให้การตรวจสอบและการควบคุม การดำเนินกิจการหอพัก

- เพิ่มบทบัญญัติห้ามมิให้มีการเรียกเก็บค่าเช่า ค่าอาหาร ค่าบริการอื่น ๆ เกินอัตราเนื่องจาก ประเด็นนี้ได้มีการฝ่าฝืนเป็นจำนวนมาก

- เพิ่มบทบัญญัติกรณีหอพักหญิงต้องใช้หญิงเท่านั้นเป็นพนักงานในหอพักหากจะใช้ชาย เป็นพนักงานในหอพักได้จักต้องเป็นงานในหน้าที่ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด เหตุผลเนื่องจาก ในปัจจุบันหอพักส่วนมากมีการดำเนินกิจการขนาดใหญ่ มีผู้พักจำนวนมาก จำเป็นต้องมีพนักงานรักษา ความปลอดภัยหรือพนักงานซ่อมแซมอาคารซึ่งมีการจ้างพนักงานชาย การใช้แรงงานหญิงอย่างเดียว อาจไม่เหมาะสมแก่ลักษณะงานดังกล่าว

- เพิ่มบทบัญญัติในกรณีห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือนิติบุคคลอื่น กระทบความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการกระทำอันเป็นความผิดนั้น ต้องระวางโทษ ตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วยเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการกระทำนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็น หรือยินยอมด้วยเหตุผลเพื่อให้โทษจำคุกสามารถใช้บังคับแก่นิติบุคคล ซึ่งกระทบความผิดที่มีโทษ จำคุกได้

- กำหนดโทษปรับ สำหรับบทบัญญัติที่เพิ่มเติมขึ้นใหม่ ทั้งนี้สืบเนื่องจากได้ฝ่าฝืนในประเด็น ปัญหานี้เป็นจำนวนมาก ซึ่งเดิมไม่มีบทลงโทษ

- เพิ่มบทลงโทษ โทษจำหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับให้สูงขึ้นจากเดิมที่กฎหมายหอพักได้บัญญัติ บทกำหนดโทษไว้เพื่อให้อัตราโทษเหมาะสมยิ่งขึ้น เนื่องจากอัตราโทษที่ได้บัญญัติไว้นั้นไม่เหมาะสมกับ สภาวะการณ์ในปัจจุบัน

เหตุผลและความจำเป็นในการแก้ไขพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้ประกาศใช้มาเป็นเวลา ๓๗ ปี ในทางปฏิบัติยังไม่สามารถบรรลุถึงเจตนารมณ์ของ กฎหมายที่มุ่งจะให้การคุ้มครองสวัสดิภาพ และความเป็นอยู่ของเยาวชน นักเรียน นักศึกษา ที่เข้าพัก อาศัยให้ได้รับความสะดวก ปลอดภัย และให้มีการเก็บค่าเช่าหอพักในอัตราที่เหมาะสม

ข้อเท็จจริง บทบัญญัติที่ได้บัญญัติไว้นั้นไม่เหมาะสมกับสภาวะการณ์ในปัจจุบันบทกำหนดโทษ มีอัตราโทษต่ำ เจ้าของและผู้จัดการหอพักไม่เล็งเห็นความสำคัญ ประการสำคัญมีข้อบกพร่องหลาย ประการ อาทิเช่น

- ไม่มีบทบัญญัติกำหนดให้เจ้าของหอพักแสดงระเบียบประจำหอพักไว้ในที่เปิดเผย
- ไม่มีบทบัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลิกกิจการ
- บทบัญญัติที่กำหนดให้หอพักหญิง ต้องใช้หญิงเท่านั้นเป็นพนักงานในหอพักไม่สอดคล้องกับ สภาวะการณ์ในปัจจุบัน

- ไม่มีบทบัญญัติและบทลงโทษห้ามใช้คำว่า “หอพัก” หรือภาษาอื่นที่มีความหมายเดียวกัน ประกอบชื่อของกิจการที่มีใช้หอพักตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗

- ไม่มีบทบัญญัติกำหนดโทษ กรณีเจ้าของหอพักขึ้นอัตราค่าเช่าหอพักเกินอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบประจำหอพัก

- ไม่มีบทบัญญัติและบทลงโทษ กรณีนิติบุคคลผู้เป็นเจ้าของหอพักกระทำความผิดที่มีโทษ จำคุก

การจดทะเบียนขออนุญาตจัดตั้งหอพักตามกฎหมายหอพักก่อให้เกิดผลดี ดังนี้

๑. ปฏิบัติถูกต้องและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย
 ๒. ได้รับความไว้วางใจจากผู้ปกครองและสถานศึกษา
 ๓. ช่วยให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยส่งผลดีต่อการปกครองดูแลผู้พัก
 ๔. มีส่วนช่วยลดปัญหาสังคม โดยเฉพาะเรื่องเด็กและเยาวชนและได้ช่วยพัฒนาให้เด็กและเยาวชนเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศชาติ
 ๕. เป็นแบบอย่างที่ดีของหอพักที่มีมาตรฐานแสดงถึงการมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อสังคม
-

ข้อควรทราบเกี่ยวกับพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้

โดยที่ปรากฏว่าเด็กและเยาวชนหรือผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษาซึ่งเข้ามาศึกษาเล่าเรียนในจังหวัดพระนครหรือในจังหวัดใหญ่ ๆ บางจังหวัดและเข้าพักอยู่ในหอพักของเอกชนได้ทวีจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ บรรดาหอพักต่าง ๆ ของเอกชนที่จัดตั้งขึ้นไม่มีกฎหมายควบคุม ผู้จัดตั้งหอพักได้ดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการค้ามากกว่าเพื่อสวัสดิภาพและ อาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย ผิดศีลธรรมอันดี หรืออาจเป็นภัยต่อประเทศชาติ จึงสมควรให้มีกฎหมายควบคุมการจัดตั้งหอพักของเอกชน

การตั้งหอพัก

(ก) ผู้ใดจะตั้งหอพัก ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนหอพักเสียก่อน เว้นแต่หอพักต่อไปนี้ ซึ่งได้รับการยกเว้นให้ไม่ต้องขออนุญาตจัดตั้งคือ

๑. หอพักของกระทรวง ทบวง กรม
๒. หอพักที่รับผู้พัก ซึ่งกำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียนรัฐบาล หรือโรงเรียนราษฎร์ มีจำนวนน้อยกว่าห้าคน
๓. หอพักที่รับผู้พักโดยไม่เรียกทรัพย์สินตอบแทน
๔. หอพักของโรงเรียนอนุบาล โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมสามัญศึกษาหรือโรงเรียนมัธยมวิสามัญศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนราษฎร์ ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณของโรงเรียน และรับเฉพาะนักเรียนของโรงเรียนนั้นเข้าพัก

ดังนั้น หอพักที่อยู่ในข่ายควบคุมตามกฎหมายนี้ กล่าวโดยทั่วไปหมายถึง หอพักเอกชนที่รับนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษาเข้าพักตั้งแต่ ๕ คนขึ้นไป และคำว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษา นี้หมายรวมถึงนักเรียน นิสิต หรือนักศึกษาในโรงเรียนของเอกชน ที่สอนวิชาเสริมสวย วิชาช่างกล วิชาตัดเย็บเสื้อผ้า หรือวิชาซีพอย่างอื่น ซึ่งได้รับอนุญาตจัดตั้งตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. ๒๔๙๗ ด้วย

(ข) ผู้ขออนุญาตจัดตั้งหอพัก ต้องเป็นเจ้าของหอพักเอง คำว่า “เจ้าของหอพัก” ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้ให้คำนิยามไว้ว่าหมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นเจ้าของกิจการหอพัก มิได้หมายถึง

* ที่มา : ข้อควรทราบเกี่ยวกับพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ , อ้างอิงจากเว็บไซต์

ผู้เป็นเจ้าของอาคารที่ตั้งหอพัก เพราะผู้ตั้งหอพักอาจเช่าบ้านผู้อื่นมาตั้งเป็นหอพักขึ้นก็ได้ แต่เจ้าของอาคารเองก็อาจจะเป็นเจ้าของกิจการหอพักเองได้ด้วย ดังนั้นผู้ที่เช่าหรือยืมอาคารสถานที่ บุคคลอื่นมาดำเนินการ ก็มีสิทธิยื่นเรื่องราวขออนุญาตตั้งหอพักต่อนายทะเบียนได้ กล่าวโดยสรุปก็คือ เจ้าของกรรมสิทธิ์อาคารสถานที่กับเจ้าของกิจการหอพักจะเป็นบุคคลคนเดียว หรือคนละคนก็ได้ แต่ผู้มีหน้าที่ยื่นคำขออนุญาตจัดตั้งหอพักต้องเป็นเจ้าของกิจการหอพักเท่านั้น

เจ้าของหอพัก

คุณสมบัติของผู้เป็นเจ้าของหอพัก และหน้าที่ของเจ้าของหอพักตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่เป็นเจ้าของหอพักไว้ ๕ ประการ คือ

๑. ต้องอายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปีบริบูรณ์
๒. ต้องไม่เป็นผู้มีภาวะประพฤติดีเสื่อมเสีย หรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
๓. ต้องไม่เป็นผู้วิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
๔. ไม่เป็นผู้เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดลหุโทษ หรือความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท
๕. ไม่เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อน วัณโรค ในระยะอันตราย โรคเท้าช้างในระยะปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม โรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรง หรือโรคพิษสุราเรื้อรัง

หากสมาคม มูลนิธิ องค์กร หรือบริษัท ห้างร้าน ที่เป็นนิติบุคคล เป็นเจ้าของกิจการหอพัก จะต้องตั้งบุคคลธรรมดาที่มีคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว เป็นผู้แทน เพื่อปฏิบัติการตามกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้กำหนดหน้าที่เจ้าของหอพักไว้ดังต่อไปนี้

๑. เจ้าของหอพักจะต้องยื่นขออนุญาตจัดตั้งหอพักต่อนายทะเบียนหอพัก
๒. ในกรณีที่เจ้าของหอพักมิได้เป็นผู้จัดการหอพักด้วย เจ้าของหอพักต้องทำหนังสือแต่งตั้งผู้จัดการหอพัก เพื่อให้ผู้จัดการหอพักแนบหนังสือแต่งตั้งมาพร้อมกับคำขออนุญาตเป็นผู้ จัดการหอพัก ยื่นต่อนายทะเบียนหากมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้จัดการหอพักเป็นเจ้า หน้าที่ที่เจ้าของหอพัก จะต้องยื่นเรื่องราวขออนุมัติจากนายทะเบียน

๓. ต้องจัดให้มีระเบียบประจำหอพัก ตามมาตรา ๑๐ ซึ่งเจ้าของหอพักต้องยื่นมาพร้อมกับ คำขออนุญาตจัดตั้งหอพักสาระสำคัญของ ระเบียบประจำหอพักอย่างน้อยต้องมี ๗ ประการ ตามที่กฎหมาย กำหนดคือ

- หลักเกณฑ์การรับผู้พัก
- อัตราค่าเช่าหอพัก ค่าอาหารและค่าบริการอื่น ๆ
- เวลาเข้าออกหอพัก
- การเยี่ยมผู้พัก
- การรักษาพยาบาล

- การค้างแรมที่อื่น
- การห้ามผู้พักมิให้ก่อความรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง

๔. ต้องแสดงใบอนุญาตให้ตั้งหอพักไว้ ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหอพัก ถ้าฝ่าฝืนจะถูกดำเนินคดีต่อกระทรวงมหาดไทย

๕. ต้องให้มีป้ายหอพักโดยระบุชื่อและประเภทหอพักว่าเป็นหอพักชายหรือหญิง เป็นภาษาไทย ขนาดใหญ่เห็นได้ในระยะอันสมควรติดไว้ ณ หอพักในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายภายนอกอาคาร ถ้าฝ่าฝืน เช่นไม่มีป้ายชื่อติดไว้หรือติดไว้แต่ไม่ถูกต้อง หากถูกดำเนินคดีต่อกระทรวงมหาดไทย

๖. การแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบประจำหอพัก เป็นหน้าที่ของเจ้าของหอพักที่ต้องยื่นเรื่องราวต่อนายทะเบียน เพื่อขอรับความเห็นชอบจากนายทะเบียนเสียก่อน จึงจะใช้ระเบียบประจำหอพักฉบับใหม่ได้โดยเฉพาะในระเบียบประจำหอพักจะมี เรื่องกำหนดอัตราค่าเช่าไว้ด้วย เจ้าของหอพักจะเก็บค่าเช่าหอพักเกินกว่าอัตราที่ได้รับอนุญาตไว้ในระเบียบ ประจำหอพักมิได้

๗. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมหอพัก เจ้าของหอพักมีหน้าที่จะต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียน ภายใน ๗ วันก่อนแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม

๘. ในกรณีใบอนุญาตให้ตั้งหอพักสูญหาย หรือถูกทำลายในสาระสำคัญ เจ้าของหอพักมีหน้าที่จะต้องแจ้งต่อนายทะเบียนและยื่นคำร้องขอรับใบอนุญาต ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ได้ทราบว่าเป็นใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย

ผู้จัดการหอพัก

นอกจากเจ้าของหอพักแล้ว ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ยังได้กำหนดให้มีผู้จัดการหอพักอีกด้วย จะมีเพียงเจ้าของหอพักเท่านั้นก็ได้ แต่เจ้าของหอพักอาจเป็นผู้จัดการเองด้วยก็ได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนเสียก่อน ตามกฎหมายได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นผู้จัดการหอพักไว้เช่นเดียวกับ เจ้าของหอพักดังกล่าวแล้ว นอกจากนั้น ยังได้กำหนดหน้าที่ไว้หลายประการคือ

๑. ผู้จะเป็นผู้จัดการหอพักจะต้องยื่นเรื่องราวขออนุญาต จากนายทะเบียน
๒. ต้องแสดงใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหอพักทั้งต้องดูแลให้มีการแสดงใบอนุญาตจัดตั้งไว้ใน ที่เปิดเผยเห็นได้ชัดเจนเช่นกัน รวมทั้งต้องดูแลให้แสดงป้ายชื่อหอพักตามที่กฎหมายกำหนดด้วย
๓. จัดทำสมุดทะเบียนผู้พัก ตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง
๔. เมื่อมีผู้มาพักให้กรอกข้อความในสมุดทะเบียนผู้พักทุกรายการและให้ผู้จัดการพร้อมด้วยผู้พักลงลายมือชื่อกำกับไว้ด้วย
๕. ต้องให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษาของผู้พักในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาและความประพฤติของผู้พัก

๖. ต้องไม่รับหรือยอมให้บุคคลที่ขาดคุณสมบัติตามกฎหมาย เช่น ผู้ที่มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี ทำงานในหอพัก อนึ่ง หอพักหญิงจะต้องใช้หญิงเท่านั้น เป็นผู้ทำงานในหอพัก

๗. เมื่อปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้พักตกอยู่ หรือจะตกอยู่ในอันตรายเพราะเหตุเจ็บป่วยหรือเหตุอื่นใดก็ตาม ต้องแจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้พักทราบโดยด่วน

๘. ต้องควบคุมดูแลมิให้หญิงเข้าอยู่ในหอพักชายและมีให้ชายเข้าอยู่ในหอพักหญิง

ข้อกำหนดในการจัดตั้งและดำเนินงานหอพัก

๑. ตามกฎหมายได้กำหนดประเภทของหอพักไว้เพียง ๒ ประเภท คือหอพักชายกับหอพักหญิง ฉะนั้น เมื่อจะขออนุญาตจัดตั้งหอพักจะต้องตกลงใจเสียให้แน่ว่าจะตั้งหอพัก ประเภทใดเจ้าของจะตั้งหอพักเดียวแล้วจัดให้ผู้พักทั้งชายและหญิงอยู่ด้วยกัน มิได้ แต่อาจตั้งหอพักชายและหอพักหญิงอยู่ใกล้เคียงกันได้ โดยแยกกันให้เด็ดขาดเป็นสัดส่วนคนละหอพัก

๒. หอพักต้องจัดให้มีห้องนอนห้องต้อนรับผู้เยี่ยมเยียนหรืออีกนัยหนึ่งห้องรับแขก ห้องรับประทานอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม ซึ่งมีสภาพถูกสุขลักษณะ เช่น ต้องมีช่องแสงสว่าง และช่องระบายอากาศอย่างเพียงพอ สำหรับห้องนอนต้องมีขนาดความจุอากาศไม่น้อยกว่าเก้าลูกบาศก์เมตรต่อผู้พัก หนึ่งคน ห้องต้อนรับผู้เยี่ยมเยียน ต้องมีเนื้อที่ของพื้นที่ไม่น้อยกว่าแปดตารางเมตร ห้องน้ำต้องมีพื้นห้องไม่ดูดซึมจากใต้พื้น และไม่มีน้ำขังและห้องส้วมต้องเป็นแบบส้วมซึม เป็นต้น

นอกจากห้องต่าง ๆ ตามที่กฎหมายระบุไว้แล้ว หอพักอาจจัดให้มีห้องอื่น ๆ เพื่อประโยชน์สำหรับผู้พักอีกก็ได้ เช่น ห้องสมุด ห้องดูหนังสือ ห้องกีฬาในร่ม หรือห้องปฏิบัติศาสนกิจ ทั้งนี้แล้วแต่เจ้าของหอพักจะพิจารณาเห็นสมควรหรืออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พักทั้งหลาย

๓. เจ้าของหอพักจะต้องวางระเบียบประจำหอพักขึ้นไว้โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะต้องมี ข้อกำหนดในเรื่องหลักเกณฑ์การรับผู้พัก อัตราค่าเช่าหอพัก ค่าอาหาร และค่าบริการอื่น ๆ เวลาเข้าและออกหอพัก การเยี่ยมผู้พัก การรักษาพยาบาลป่วยไข้ การค้างแรมที่อื่นนอกหอพักและการห้ามผู้พักมิให้ก่อความรำคาญแก่ผู้ใกล้เคียง ระเบียบประจำหอพักนี้ เมื่อเจ้าของหอพักจัดทำขึ้นแล้ว จะต้องเสนอขอความเห็นชอบจากนายทะเบียนก่อน และถ้าจะแก้ไขเพิ่มเติมก็จะต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนเช่นเดียวกัน

๔. เจ้าของหอพักต้องจัดให้มีป้ายคำว่า หอพัก ชื่อของหอพักและประเภทหอพักชายหรือหอพักหญิง เป็นภาษาไทยขนาดใหญ่พอเห็นได้ในระยะพอสมควรติดไว้ ณ หอพักในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร นอกจากนั้น จะต้องติดใบอนุญาตให้ตั้งและให้เป็นผู้จัดการหอพักไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายภายในหอพักด้วย ในกรณีนี้ส่วนมากเจ้าของหอพักนิยมเอาใบอนุญาตใส่กรอบติดไว้ ณ บริเวณสำนักงานที่ติดต่อกันในหอพักซึ่งทำให้ดูเรียบร้อยดี

๕. ในการขออนุญาตจัดตั้งหอพัก และขออนุญาตเป็นผู้จัดการหอพักจะต้องยื่นคำขออนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ในกฎ กระทรวงฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติหอพัก

พ.ศ. ๒๕๐๗ (แบบ พ.๑ และ แบบ พ.๒) สำหรับค่าขอขออนุญาตจัดตั้งหอพักนั้น จะต้องแนบรูปถ่ายของเจ้าของหอพัก ขนาดกว้าง ๕ เซนติเมตร สูง ๖ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป กับระเบียบประจำหอพัก แผนผังบริเวณหอพักและแปลนอาคารหอพักเสนอพร้อมไปด้วย สำหรับแผนผังบริเวณหอพักและแปลนอาคารนั้นควรแสดงให้เห็นรายละเอียดที่สำคัญ ต่าง ๆ โดยครบถ้วนเฉพาะแปลนอาคารต้องแสดงให้เห็นว่าอาคารมีกี่ชั้นมีกี่ห้องแต่ละ ห้องเป็นห้องอะไรบ้างและมีขนาดกว้าง ยาว สูง เท่าใด (แบบพิมพ์เขียว)

๖. อัตราค่าธรรมเนียมในการขออนุญาตจัดตั้งหอพัก และเป็นผู้จัดการหอพักนั้นกฎหมายได้กำหนดให้เรียกเก็บเป็นค่าใบอนุญาตให้จัดตั้งหอพัก ๒๐๐ บาท และใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก ๑๐๐ บาท ใบอนุญาตทั้งสองชนิดนี้สิ้นอายุภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของทุกปีที่ยื่นใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต ผู้ขอต้องยื่นเรื่องรวก่อนใบอนุญาตหมดอายุไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน หรืออีกนัยหนึ่ง คือ ต้องยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตต่อนายทะเบียนก่อนต้นเดือนธันวาคมทุกปี ส่วนค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตให้จัดตั้งหอพัก ๑๐๐ บาท และค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก ๕๐ บาท

การตรวจตราควบคุมและบทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืน

(ก) พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ให้อำนาจนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ในอันที่จะเข้าไปในหอพักใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกได้เสมอโดยมิต้องบอกกล่าวล่วงหน้า ทั้งนี้เพื่อตรวจตราควบคุมให้การปฏิบัติได้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมาย บุคคลที่อยู่ในหอพักนั้นไม่ว่าจะเป็นเจ้าของ ผู้จัดการ ผู้พัก หรือบุคคลอื่นใดก็ตามให้ความสะดวกพอสมควร แต่ในกรณีจำเป็น เช่น ได้ทราบว่ามีหอพักใดประกอบกิจการทุจริตมิชอบ นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน ก็มีอำนาจเข้าไปตรวจหอพักก่อนเวลาพระอาทิตย์ขึ้นหรือหลังเวลาพระอาทิตย์ตกก็ได้

ในกรณีที่เจ้าของหอพักสงสัยว่า จะเป็นนายทะเบียน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่จริงหรือไม่อาจขออุทธรณ์ประจำตัวได้

(ข) นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือ ให้เจ้าของหอพักหรือผู้จัดการหอพักจัดการหรือแก้ไขหอพัก หรือปฏิบัติการอย่างใด ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายนี้ภายในกำหนดเวลาแล้วแต่จะเห็นสมควรได้ ถ้าเจ้าของหรือผู้จัดการหอพักไม่ปฏิบัติการให้เป็นไปตามคำสั่งของนายทะเบียน ดังกล่าวแล้วก็ดี เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ก็ดี หรือดำเนินกิจการหอพักเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดี หรือเป็นภัยต่อประเทศชาติ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าควบคุมหรือดำเนินกิจการหอพักนั้น หรือถ้าเห็นสมควร จะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ตั้งหอพักหรือใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักโดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ก็ได้ค่าใช้จ่ายในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าควบคุม หรือดำเนินกิจการหอพักดังกล่าวนี้ให้เจ้าของหอพักเป็นผู้จ่าย

(ค) พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้กำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายนี้ไว้หลายประการ เช่น ผู้ใดตั้งหอพัก หรือเป็นผู้จัดการหอพักโดยมิได้รับอนุญาตต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าผู้จัดการหอพักไม่ควบคุมดูแลปล่อยให้หญิงเข้าไปอยู่ในหอพักชายหรือให้ชาย เข้าไปอยู่หอพักหญิงจะต้องโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ เป็นต้น

นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ได้กำหนดไว้ว่า สำหรับกรุงเทพมหานครให้ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ เป็นนายทะเบียน ผู้รับผิดชอบในการพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตแก่ผู้ขอจัดตั้งหอพัก หรือเป็นผู้จัดการหอพักและดำเนินการอื่น ๆ ตามที่กฎหมายดังกล่าวได้บัญญัติไว้ ส่วนในจังหวัดอื่น ๆ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น ๆ เป็นนายทะเบียน

ส่วนพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตรวจตราควบคุมหอพักต่าง ๆ นั้นต้องเป็นผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ หนึ่ง ทั้งนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่จะมีบัตรประจำตัวแสดงเป็นหลักฐานในการปฏิบัติงานด้วยการที่ทางราชการได้ตราพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ออกใช้บังคับนี้ มิได้มีความมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความยุ่งยากเดือดร้อนแก่บรรดาผู้ดำเนิน กิจการหอพักทั้งหลาย แต่ต้องการที่จะช่วยคุ้มครองสวัสดิภาพ และความเป็นอยู่ของเยาวชน ซึ่งจะเติบโตขึ้นเป็นกำลังของประเทศชาติเป็นสำคัญ สำหรับหอพักที่ดำเนินงานดี และปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมายนั้น ทางราชการก็ยินดีส่งเสริมและสนับสนุนอย่างเต็มที่

ทางราชการได้ตระหนักดีว่า เจ้าของและผู้จัดการหอพักทั้งหลายนั้นเป็นผู้ที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นผู้ที่เยาวชนเป็นจำนวนมากต้องอาศัยร่มไม้ชายคาของท่านเป็นที่พักอาศัย ระหว่างการศึกษาเล่าเรียน และเยาวชนเหล่านี้ต่างก็ต้องจากบิดามารดาผู้ปกครองมาจากแดนไกล จึงหวังว่าจะมีท่านเท่านั้นที่จะให้ความเอื้ออารีแก่เขาได้

กฎหมายสามารถบังคับได้แต่เฉพาะความประพฤติภายนอก แต่ความเมตตาปราณีที่ท่านจะพึงให้แก่เยาวชนที่เข้ามาพำพิงในหอพักของท่าน ทั้งหลายนั้น ย่อมเกิดจากน้ำใจของท่านเอง

หมายเหตุ ท่านที่มีปัญหาข้อข้องใจอย่างไรเกี่ยวกับพระราชบัญญัติหอพัก โปรดติดต่อสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้สูงอายุ ถนนนิคมมักกะสัน เขตราชเทวี กรุงเทพฯ โทรศัพท์ ๐๒-๒๕๕ ๕๘๕๐-๗ ต่อ ๑๑๙, ๒๖๙ ๐๒-๒๕๑ ๖๕๔๑ หรือส่วนภูมิภาคติดต่อได้ที่พัฒนาสังคมและสวัสดิการจังหวัดทุกจังหวัด

ภาคผนวก

- พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗
- ร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติหอพัก

พ.ศ. ๒๕๐๗

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๓
เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๗

พระราชบัญญัติ

หอพัก

พ.ศ. ๒๕๐๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๗

เป็นปีที่ ๑๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยหอพัก
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะ
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๔

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๗

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
หอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในจังหวัดพระนคร
และจังหวัดธนบุรี ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นต้น
ไป และเมื่อจะให้ใช้บังคับในท้องที่อื่นใดให้ตราเป็นพระราช-
กฤษฎีกา

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“หอพัก” หมายความว่า สถานที่ที่จัดขึ้นเพื่อรับผู้พัก
ตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้พัก” หมายความว่า ผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษา
ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และเข้าอยู่ในหอพักโดยให้
ทรัพย์สินตอบแทน

“เจ้าของหอพัก” หมายความว่า บุคคลซึ่งเป็นเจ้าของ
กิจการหอพัก

“ผู้จัดการหอพัก” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีหน้าที่ดำเนิน
กิจการหอพัก

“นายทะเบียน” ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี
หมายความว่า อธิบดีกรมประชาสงเคราะห์ ในจังหวัดอื่น
หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่หอพักตั้งอยู่

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรี
แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๕

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๗

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่หอพัก ดังต่อไปนี้

- (๑) หอพักของกระทรวงทบวงกรม
- (๒) หอพักที่รับผู้พักน้อยกว่าห้าคน
- (๓) หอพักที่รับผู้พักโดยไม่เรียกทรัพย์สินตอบแทน
- (๔) หอพักตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
การตั้งหอพัก

มาตรา ๖ หอพักมี ๒ ประเภท คือ

- (๑) หอพักชาย สำหรับผู้พักที่เป็นชาย
- (๒) หอพักหญิง สำหรับผู้พักที่เป็นหญิง

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๖

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๗

มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้ใดตั้งหอพัก เว้นแต่ผู้นั้นจะเป็น
เจ้าของหอพักและได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

มาตรา ๘ เจ้าของหอพักต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
(๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่อง
ในศีลธรรมอันดี

(๓) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึง
ที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่ได้
กระทำโดยประมาท

(๕) ไม่เป็นผู้เจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อน วัณโรคในระยะ
อันตราย โรคเท้าช้างในระยะปรากฏอาการเป็นที่รังเกียจแก่สังคม
โรคยาเสพติดให้โทษอย่างร้ายแรงหรือโรคพิษสุราเรื้อรัง

ในกรณีนิติบุคคลเป็นเจ้าของหอพัก นิติบุคคลนั้นต้องตั้ง
ผู้แทนซึ่งมีคุณสมบัติตามวรรคก่อนให้ปฏิบัติกิจการตามพระราช-
บัญญัตินี้แทน

มาตรา ๙ หอพักอย่างน้อยต้องมีห้องนอน ห้องต้อนรับ
ผู้เยี่ยมชม ห้องอาหาร ห้องน้ำและห้องส้วม ซึ่งมีสภาพ
ถูกสุขลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๗

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๗

มาตรา ๑๐ เจ้าของหอพักต้องจัดให้มีระเบียบประจำหอพัก
ซึ่งอย่างน้อยให้มีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

- (๑) หลักเกณฑ์การรับผู้พัก
- (๒) อัตราค่าเช่าหอพัก ค่าอาหารและค่าบริการอื่น ๆ
- (๓) เวลาเข้าออกหอพัก
- (๔) การเยี่ยมผู้พัก
- (๕) การรักษาพยาบาล
- (๖) การก้างแรมที่อื่น
- (๗) การห้ามผู้พักมิให้ก่อความรำคาญแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง

ระเบียบประจำหอพักให้ใช้ได้เมื่อนายทะเบียนได้เห็นชอบ
แล้ว

การแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบประจำหอพักต้องได้รับความ
เห็นชอบจากนายทะเบียน

มาตรา ๑๑ การขออนุญาตตั้งหอพักและการออกใบอนุญาต
ให้ตั้งหอพัก ให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่กำหนดใน
กฎกระทรวง

มาตรา ๑๒ ใบอนุญาตให้ตั้งหอพักให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑
ธันวาคมของปีที่ออกใบอนุญาต

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๗

การต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งหอพัก ให้ยื่นคำขอต่อ
นายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าสามสิบวัน
ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ ในกรณีนายทะเบียนไม่ออกใบอนุญาตหรือ
ไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งหอพัก ผู้ขออนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุ
ใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อรัฐมนตรี
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือนายทะเบียนแจ้งการ
ไม่อนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต คำวินิจฉัยของรัฐมนตรี
ให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๔ ในกรณีใบอนุญาตให้ตั้งหอพักสูญหายหรือถูก
ทำลายในสารสำคัญให้เจ้าของหอพักแจ้งต่อนายทะเบียน และ
ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้
ทราบว่าใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย

มาตรา ๑๕ เจ้าของหอพักต้องแสดงใบอนุญาตให้ตั้ง
หอพักไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหอพัก

มาตรา ๑๖ เจ้าของหอพักต้องจัดให้มีป้ายคำว่า หอพัก
ชื่อของหอพักและประเภทหอพักชายหรือหอพักหญิง เป็น
ภาษาไทยขนาดใหญ่พอเห็นได้ในระยะอันสมควรติดไว้ ณ หอพัก
ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายจากภายนอกอาคาร

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๘

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๗

มาตรา ๑๗ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมหอพัก ให้เจ้าของหอพักแจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในเจ็ดวัน ก่อนแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติม

หมวด ๒

การจัดการหอพัก

มาตรา ๑๘ หอพักจะดำเนินกิจการได้ ต้องมีผู้จัดการหอพัก

มาตรา ๑๙ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดการหอพัก เว้นแต่จะได้รับแต่งตั้งจากเจ้าของหอพักและได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน เจ้าของหอพักซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะเป็นผู้จัดการหอพักเองก็ได้ แต่ต้องได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักด้วย

มาตรา ๒๐ ผู้จัดการหอพักต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับเจ้าของหอพักตามมาตรา ๘

มาตรา ๒๑ การขออนุญาตเป็นผู้จัดการหอพัก และการออกใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก ให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๒ ใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีที่ออกใบอนุญาต

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๐

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๗

การต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก ให้ยื่นคำขอต่อ นายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุไม่น้อยกว่าสามสิบวัน ตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ในกรณีนายทะเบียนไม่ออกใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตให้ ผู้ขออนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนายทะเบียนแจ้งการไม่อนุญาตหรือไม่ต่ออายุใบอนุญาต คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๔ ในกรณีใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก สูญหายหรือถูกทำลายในสารสำคัญ ให้ผู้จัดการหอพักแจ้งต่อ นายทะเบียน และยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้ทราบว่าเป็นใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย

มาตรา ๒๕ ผู้จัดการหอพักต้องแสดงใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพักไว้ ณ ที่เปิดเผยเห็นได้ง่ายในหอพัก ทั้งต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ ด้วย

มาตรา ๒๖ ผู้จัดการหอพักต้องจัดทำสมุดทะเบียนผู้พัก ตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง และอย่างน้อยให้มีรายการดังต่อไปนี้

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๑

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๗

- (๑) ชื่อและอายุของผู้พัก
- (๒) ชื่อของโรงเรียนหรือสถานศึกษาของผู้พัก
- (๓) ชื่อ และที่อยู่ของบิดามารดาและผู้ปกครองของผู้พัก
- (๔) วันที่เข้าอยู่ในหอพักและวันที่ออกจากหอพัก
- (๕) ลายมือชื่อผู้พัก

การกรอกข้อความลงในสมุดทะเบียนผู้พัก ต้องกรอกทุกรายการ แล้วให้ผู้จัดการและผู้พักลงลายมือชื่อไว้ด้วย ถ้ารายการใดเขียนผิด ห้ามลบ แต่ให้ขีดฆ่า แก้ หรือตกรเติม แล้วให้ผู้จัดการหอพักและผู้พักลงลายมือชื่อกำกับไว้

มาตรา ๒๗ ผู้จัดการหอพัก ต้องให้ความร่วมมือแก่สถานศึกษาของผู้พักในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษาและความประพฤติของผู้พัก

มาตรา ๒๘ ผู้จัดการหอพัก ต้องไม่รับหรือยอมให้บุคคลซึ่งขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) ทำงานในหอพัก และเฉพาะหอพักหญิงต้องใช้หญิงเท่านั้นเป็นผู้ทำงานในหอพัก

มาตรา ๒๙ เมื่อปรากฏหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้พักตกอยู่หรือจะตกอยู่ในอันตรายเพราะเหตุเจ็บป่วยหรือเหตุอื่นใด

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๒

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๗

ก็ตาม ให้ผู้จัดการหอพักแจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองของ
ผู้พักทราบโดยด่วน

มาตรา ๓๐ ผู้จัดการหอพักต้องควบคุมดูแลมิให้หญิงเข้า
อยู่ในหอพักชาย และมีให้ชายเข้าอยู่ในหอพักหญิง

หมวด ๓

อำนาจหน้าที่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๑ นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ
เข้าไปในหอพักในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์
ตก เพื่อตรวจตราควบคุมให้การปฏิบัติได้เป็นไปตามพระราช-
บัญญัตินี้ บุคคลที่อยู่ในสถานที่นั้นต้องให้ความสะดวกตาม
สมควร

ในกรณีจำเป็น นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง
ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน มีอำนาจเข้าไปตรวจหอพัก
นอกเวลาดังกล่าวในวาระหนึ่งได้

นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเข้าตรวจหอพัก
จะต้องมีบัตรประจำตัวตามแบบที่กำหนดโดยกฎกระทรวงและ
พร้อมที่จะแสดงได้ด้วย

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๓

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๓ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๓

มาตรา ๓๒ นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหอพักหรือผู้จัดการหอพักจัดการหรือแก้ไขหอพัก หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในกำหนดเวลาที่นายทะเบียนเห็นสมควร

มาตรา ๓๓ เมื่อปรากฏว่าเจ้าของหอพักหรือผู้จัดการหอพัก แล้วแต่กรณี

(๑) เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๒๐

(๒) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๓๒ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๓) ดำเนินกิจการหอพักเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดี หรือเป็นภัยต่อประเทศชาติ

นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าควบคุมหรือดำเนินกิจการหอพักนั้น หรือถ้าเห็นสมควรจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ตั้งหอพัก หรือใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก โดยอนุมัติรัฐมนตรีก็ได้

ค่าใช้จ่ายในการที่พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าควบคุมหรือดำเนินกิจการหอพัก ให้เจ้าของหอพักเป็นผู้จ่าย

มาตรา ๓๔ ในการสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าควบคุมหรือดำเนินกิจการหอพัก ให้นายทะเบียนแจ้งคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหอพักและผู้จัดการหอพักทราบ

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๔

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๗

เมื่อนายทะเบียนได้แจ้งคำสั่งตามวรรคก่อนแล้ว ห้ามมิให้
เจ้าของหอพักและผู้จัดการหอพักดำเนินกิจการต่อไป เว้นแต่
จะได้รับมอบหมายจากนายทะเบียน

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๗ หรือมาตรา ๑๕ ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๓๖ เจ้าของหอพักผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕
มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ หรือผู้จัดการหอพักผู้ใดฝ่าฝืน
มาตรา ๒๔ หรือมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อย
บาท

มาตรา ๓๗ ผู้จัดการหอพักผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๖ มาตรา
๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙ หรือมาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำ
ทั้งปรับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๕

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๒๗ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มีนาคม ๒๕๐๗

อัตราค่าธรรมเนียม

๑. ใบอนุญาตให้ตั้งหอพัก	๒๐๐ บาท
๒. ใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก	๑๐๐ บาท
๓. การต่ออายุใบอนุญาตให้ตั้งหอพัก	๑๐๐ บาท
๔. การต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก	๕๐ บาท
๕. ใบแทนใบอนุญาตให้ตั้งหอพัก	๒๐ บาท
๖. ใบแทนใบอนุญาตให้เป็นผู้จัดการหอพัก	๒๐ บาท

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปรากฏว่าเด็กและเยาวชน หรือผู้ที่อยู่ในระหว่างการศึกษา ซึ่งเข้ามาศึกษาเล่าเรียนในจังหวัดพระนครหรือในจังหวัดใหญ่ ๆ บางจังหวัด และเข้าพักอยู่ในหอพักของเอกชน ได้ทวีจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ บรรดาหอพักต่าง ๆ ของเอกชนที่จัดตั้งขึ้น ไม่มีกฎหมายควบคุม ผู้จัดตั้งหอพักได้ดำเนินการเพื่อประโยชน์ในการค้ามากกว่าเพื่อสวัสดิภาพ และอาจก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย ผิดศีลธรรมอันดี หรืออาจเป็นภัยต่อประเทศชาติ จึงสมควรให้มีกฎหมายควบคุมการจัดตั้งหอพักของเอกชน

ร่าง
พระราชบัญญัติ
หอพัก พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๑๕)

สำนักงานเลขาธิการสภา
ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ 8325
วันที่ 2 ส.ค. 2557
เวลา 15.24 น.

ที่ นร ๐๕๐๗/๒๕๓๑๓

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

ธันวาคม ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จำนวน ๒ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ จำนวน ๒ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการที่ตั้งตั้งตามประกาศและคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติบางฉบับ พ.ศ. จำนวน ๒ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จำนวน ๒ ฉบับ พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
รับที่ ๓๗๖/๒๕๖๗ วันที่ ๒ / ๕.ค. / ๕๗
เวลา ๑๕.๓๓ น.ส่ง พ.ร.บ.
สำนักการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๓๕ / ๒๕๕๗
วันที่ ๒ / ๕.ค. / ๕๗
เวลา ๑๕.๓๖ น.

สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (อภิสา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติหอพัก

พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยหอพัก

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยหอพักได้ใช้บังคับมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๗ สาระสำคัญ และรายละเอียดเกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สมควร กำหนดแนวทางและวิธีการในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษากลับไป ประกอบกับแผนปฏิบัติการ กำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติ กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้โอนอำนาจในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๑๗)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
หอพัก
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยหอพัก

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“หอพัก” หมายความว่า สถานที่ที่รับผู้พักตามพระราชบัญญัตินี้เข้าพักอาศัย โดยมีกรเรียกเก็บค่าเช่า

“ผู้พัก” หมายความว่า ผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษาในสถานศึกษาในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรีและมีอายุไม่เกินยี่สิบห้าปี

“หอพักสถานศึกษา” หมายความว่า หอพักที่ผู้ประกอบการหอพักเป็นสถานศึกษา

“หอพักเอกชน” หมายความว่า หอพักที่ผู้ประกอบการหอพักเป็นบุคคลทั่วไปซึ่งไม่ใช่สถานศึกษา

“สถานศึกษา” หมายความว่า โรงเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยจะเป็นของรัฐหรือของเอกชนก็ได้

“ผู้ประกอบการหอพัก” หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการหอพักตามพระราชบัญญัตินี้

“ผู้จัดการหอพัก” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่ควบคุมดูแลหอพักสถานศึกษาหรือหอพักเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้

“เงินประกัน” หมายความว่า เงินที่ผู้พักวางไว้กับผู้ประกอบกิจการหอพักเพื่อประกันความเสียหายที่ผู้พักก่อให้เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินที่ผู้ประกอบกิจการหอพักจัดไว้ให้ผู้พักใช้สอย

“กฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ กฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการใช้สารระเหย และกฎหมายว่าด้วยมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ทั้งนี้ ไม่หมายความรวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ

“นายทะเบียน” หมายความว่า

- (๑) นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
- (๒) นายกององค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
- (๓) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
- (๔) นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
- (๕) ผู้บริหารท้องถิ่นหรือหัวหน้าคณะผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นนั้น

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม กับออกประกาศกำหนดแบบบัตรประจำตัวนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ บุคคลใดจัดสถานที่เพื่อรับผู้พักเข้าพักอาศัยโดยเรียกเก็บค่าเช่าให้ถือว่าบุคคลนั้นประกอบกิจการหอพัก

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่หอพักของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่สถานศึกษา

มาตรา ๘ หอพักมี ๒ ประเภท ได้แก่

(๑) หอพักชาย

(๒) หอพักหญิง

มาตรา ๙ การรับผู้พัก ผู้ประกอบกิจการหอพักต้องทำสัญญาเช่าเป็นหนังสือระหว่างผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้พักตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้พัก

(๒) วันที่ทำสัญญา

(๓) ระยะเวลาการเข้าพักซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษาหรือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๔) ความยินยอมของผู้ปกครองในกรณีและผู้พักเป็นผู้เยาว์

(๕) รายการอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๑๐ ผู้ประกอบกิจการหอพักอาจเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าได้ไม่เกินอัตราค่าเช่าสามเดือน โดยให้นำเงินค่าเช่าล่วงหน้านั้นดังก้าวชำระเป็นค่าเช่าสามเดือนสุดท้ายของสัญญาเช่า ในกรณีที่ผู้พักขอลเลิกสัญญาก่อนครบกำหนดเวลาตามสัญญาเช่า ผู้พักจะขอเงินค่าเช่าล่วงหน้าคืนจากผู้ประกอบกิจการหอพักมิได้

มาตรา ๑๑ ผู้ประกอบกิจการหอพักอาจเรียกเก็บเงินประกันได้ไม่เกินอัตราค่าเช่าหนึ่งเดือน

ผู้ประกอบกิจการหอพักต้องคืนเงินประกันให้แก่ผู้พักในวันที่สัญญาเช่าสิ้นสุดลง ทั้งนี้ ตามจำนวนที่เหลืออยู่หลังจากหักเป็นค่าเสียหายที่ผู้พักก่อให้เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินของผู้ประกอบกิจการหอพักจัดไว้ให้ผู้พักใช้สอย

มาตรา ๑๒ บทบัญญัติในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ไม่ใช้บังคับแก่หอพักของโรงเรียนประจำ

มาตรา ๑๓ บรรดาค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และรายได้อื่น ๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่หอพักนั้นตั้งอยู่

หมวด ๒
คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก

มาตรา ๑๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้ง จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้แทนภาคเอกชนซึ่งมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับกิจการด้านเด็กและเยาวชนจำนวนสามคน และผู้แทนสมาคมผู้ประกอบการกิจการหอพักจำนวนหนึ่งคน

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน มาตรการ และการจัดระเบียบหอพัก
- (๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีในการให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีแก่หอพักที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณตามพระราชบัญญัตินี้
- (๓) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกาศเกียรติคุณหอพัก และการให้การสนับสนุนแก่หอพักที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณ รวมทั้งการออกกฎกระทรวงอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
- (๔) ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหอพักตามพระราชบัญญัตินี้
- (๕) ติดตาม ประเมินผล และตรวจสอบประสิทธิภาพในการบังคับใช้ และเสนอแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัตินี้
- (๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ประธานกรรมการให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย
หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) พ้นจากการเป็นผู้แทนของสมาคมผู้ประกอบการหอพัก ในกรณีที่ได้รับ
แต่งตั้งให้เป็นกรรมการในฐานะนั้น

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ
ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง
อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจ
ปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและ
รองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือก
กรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง
ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง
เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๐ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณา
หรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑ ให้สำนักงานรับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และ
กิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

หมวด ๓
การประกอบกิจการหอพัก

ส่วนที่ ๑
หอพักสถานศึกษา

มาตรา ๒๒ สถานศึกษาใดประสงค์จะประกอบกิจการหอพัก ต้องได้รับใบอนุญาต
จากนายทะเบียน

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ หอพักสถานศึกษาที่จะได้รับใบอนุญาตต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์
ที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

- (๑) ชื่อและประเภทของหอพัก
- (๒) สถานที่ตั้ง สิ่งแวดล้อม และสุขลักษณะของหอพัก
- (๓) ห้องนอน ห้องน้ำ และห้องส้วม
- (๔) สถานที่สำหรับรับประทานอาหารหรือต้อนรับผู้เยี่ยมเยือน และสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกอื่นสำหรับผู้พัก

- (๕) ระบบสาธารณสุขโรคและระบบการรักษาความปลอดภัย

ในกรณีที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือกฎหมายอื่นใดได้กำหนดหลักเกณฑ์
ตามวรรคหนึ่งไว้แล้ว กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะไม่กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวก็ได้

ในกรณีที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง หลักเกณฑ์ดังกล่าวจะต้องมี
มาตรฐานไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารหรือกฎหมายอื่น
ที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๒๔ หอพักสถานศึกษา ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการ
การประกอบกิจการหอพักตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจได้รับสิทธิประโยชน์และการสนับสนุน
ตามมาตรา ๓๖ ด้วย

มาตรา ๒๕ เพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษา การท่องเที่ยว หรือการกีฬา หอพัก
สถานศึกษาอาจรับบุคคลทั่วไปเข้าพักเป็นการชั่วคราวได้ในระหว่างปิดภาคการศึกษาที่ไม่มีผู้พัก

มาตรา ๒๖ การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษา ต้องได้รับ
อนุญาตจากนายทะเบียน และต้องโอนให้แก่สถานศึกษาด้วยกันเท่านั้น

ผู้รับโอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องรับโอนทั้งสิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบกิจการ
หอพักเดิมมีต่อผู้พัก

การขอโอนใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาสิ้นสุดเมื่อผู้ประกอบกิจการหอพักถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถานศึกษาหรือเลิกกิจการ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักตามวรรคหนึ่งประสงค์จะประกอบกิจการหอพักต่อไป ให้ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นหอพักเอกชน และเมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักตามวรรคหนึ่งไม่ประสงค์จะประกอบกิจการหอพักต่อไป หรือได้รับคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน ให้ผู้ชำระบัญชีของสถานศึกษาคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักตามจำนวนที่เหลืออยู่หลังจากหักเป็นค่าเช่าหรือค่าเสียหาย แล้วแต่กรณี

ส่วนที่ ๒ หอพักเอกชน

มาตรา ๒๘ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการหอพักเอกชน ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๙ หอพักเอกชนที่จะได้รับใบอนุญาตต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) ชื่อและประเภทของหอพัก

(๒) จำนวนห้องพัก

(๓) สถานที่ตั้ง สิ่งแวดล้อม และสุขลักษณะของหอพัก

(๔) ห้องนอน ห้องน้ำ และห้องส้วม

(๕) สถานที่สำหรับรับประทานอาหารหรือต้อนรับผู้เยี่ยมเยียน และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นสำหรับผู้พัก

(๖) ระบบสาธารณูปโภคและระบบการรักษาความปลอดภัย

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๓ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) คุณสมบัติ

(ก) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

(ข) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) ลักษณะต้องห้าม

(ก) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(ข) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(ค) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า เป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศตาม

ประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน หรือความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(ง) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักในระยะเวลาห้าปี

ก่อนวันขอรับใบอนุญาต

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล ผู้เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง และต้องไม่เคยเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลที่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตาม (๒) (ง)

มาตรา ๓๑ หอพักเอกชน ให้รับผู้พักได้เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ไม่สูงกว่าปริญญาตรี เว้นแต่หอพักเอกชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสถานศึกษา ให้รับผู้พักซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ด้วย

การขึ้นทะเบียนหอพักเอกชนไว้กับสถานศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๒ ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน ให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ถือว่าผู้ยื่นคำขออยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๓ การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชน ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน

การโอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งต้องโอนให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ หรือสถานศึกษา

ในกรณีที่โอนใบอนุญาตให้แก่สถานศึกษา ให้นายทะเบียนเปลี่ยนใบอนุญาตของหอพักดังกล่าวเป็นใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษา

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การโอนใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งด้วยโดยอนุโลม

การขอโอนใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักเอกชนถึงแก่ความตาย และทายาทมีความประสงค์จะประกอบกิจการหอพักต่อไป ให้ทายาทซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ หรือในกรณีที่มียายาทหลายคน ให้ทายาทด้วยกันนั้นตกลงตั้งทายาทคนหนึ่งซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนเพื่อขอรับโอนใบอนุญาตภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ผู้ประกอบกิจการหอพักถึงแก่ความตาย ถ้ามิได้ยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ถือว่าใบอนุญาตสิ้นอายุ และให้ผู้จัดการมรดกหรือทายาทของผู้ประกอบกิจการหอพักนั้นคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักตามจำนวนที่เหลืออยู่หลังจากหักเป็นค่าเช่าหรือค่าเสียหาย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักเอกชนเป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล ให้ใบอนุญาตสิ้นอายุนับแต่วันที่มีการเลิกห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้นสิ้นสภาพ และให้ผู้ชำระบัญชีของผู้ประกอบกิจการหอพักนั้นคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักตามจำนวนที่เหลืออยู่หลังจากหักเป็นค่าเช่าหรือค่าเสียหาย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๖ หอพักเอกชนที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณจากคณะกรรมการ อาจได้รับสิทธิประโยชน์และการสนับสนุน ดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิที่จะได้รับลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเงินได้เป็นกรณีพิเศษจากการประกอบกิจการหอพักโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามประมวลรัษฎากร

(๒) ลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย หรือภาษีอื่นใดในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยภาษานั้นกำหนด

(๓) การสนับสนุนด้านการเงินหรือวัสดุอุปกรณ์

(๔) การสนับสนุนด้านอื่น ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การประกาศเกียรติคุณและการได้รับการสนับสนุนตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ส่วนที่ ๓

หลักเกณฑ์ในการประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาและหอพักเอกชน

มาตรา ๓๗ ผู้ประกอบกิจการหอพัก ต้องแสดงใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ หอพักนั้น

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้ประกอบการ
กิจการหอพักแจ้งต่อนายทะเบียน และยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่
ได้ทราบว่าใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ
และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๙ ผู้ประกอบการกิจการหอพักใดประสงค์จะตัดแปลงหอพักในลักษณะ
ของการตัดแปลงอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน
การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๐ ผู้ประกอบการกิจการหอพักใดประสงค์จะเปลี่ยนชื่อหรือประเภทของ
หอพัก ต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน
การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๑ ผู้ประกอบการกิจการหอพักใดประสงค์จะเลิกประกอบการกิจการหอพัก
ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อนายทะเบียนล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันก่อนวันเลิกประกอบการ
นายทะเบียนจะอนุญาตให้เลิกประกอบการกิจการหอพักได้ต่อเมื่อผู้ประกอบการ
กิจการหอพักแสดงหลักฐานว่าได้ดำเนินการแจ้งให้ผู้พักทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน
และคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกัน แล้วแต่กรณี ให้แก่ผู้พักเรียบร้อยแล้ว

มาตรา ๔๒ ให้ใบอนุญาตประกอบการกิจการหอพักสิ้นผลนับแต่วันที่นายทะเบียน
มีคำสั่งอนุญาตให้เลิกประกอบการกิจการหอพัก

หมวด ๔
การจัดการหอพัก

ส่วนที่ ๑
ผู้จัดการหอพัก

มาตรา ๔๓ ผู้ประกอบการกิจการหอพัก ต้องจัดให้มีผู้จัดการหอพักเป็นผู้มีหน้าที่
ควบคุม ดูแลหอพัก

ในกรณีที่ผู้จัดการหอพักไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ผู้ประกอบการ
หอพักแต่งตั้งผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ให้ผู้ประกอบการกิจการหอพักแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่
มีการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

ผู้จัดการหอพักหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนของหอพักหญิงต้องเป็นหญิง

มาตรา ๔๔ ผู้จัดการหอพักสถานศึกษา ต้องได้รับแต่งตั้งจากสถานศึกษา
โดยผู้ประกอบการหอพักต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่
ได้รับใบอนุญาตประกอบการกิจการหอพัก

ผู้ซึ่งจะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้จัดการหอพักตามวรรคหนึ่ง ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามมาตรา ๔๖

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักเปลี่ยนผู้จัดการหอพัก ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งผู้จัดการหอพักใหม่

มาตรา ๔๕ ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้จัดการหอพักของหอพักเอกชน ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน

ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักเป็นบุคคลธรรมดาและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖ ผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้จัดการหอพักจะเป็นบุคคลคนเดียวก็ได้

ใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้ใช้ได้สำหรับหอพักที่ระบุในใบอนุญาตเท่านั้น การขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๖ ผู้ขอรับใบอนุญาตผู้จัดการหอพักตามมาตรา ๔๕ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) คุณสมบัติ

(ก) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์

(๒) ลักษณะต้องห้าม

(ก) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(ข) เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(ค) เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่า เป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศ

ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน หรือความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด

(ง) เป็นโรคตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(จ) เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตผู้จัดการหอพักในระยะเวลาห้าปีก่อน

วันขอรับใบอนุญาต

มาตรา ๔๗ ใบอนุญาตผู้จัดการหอพักตามมาตรา ๔๕ ให้มีอายุสองปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอยุ้ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุด ไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๘ ผู้จัดการหอพักเอกชน ต้องแสดงใบอนุญาตผู้จัดการหอพักไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ หอพักนั้น

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้ผู้จัดการหอพักแจ้งต่อนายทะเบียน และยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบว่าเป็นใบอนุญาตสูญหายหรือถูกทำลาย

การขอและการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๕๐ ให้นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตผู้จัดการหอพักหรือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาเปลี่ยนผู้จัดการหอพักใหม่ เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าผู้จัดการหอพักผู้ใด

(๑) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๖

(๒) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๕๙

ในกรณีที่ผู้จัดการหอพักมีพฤติกรรมตาม (๒) ให้นายทะเบียนมีหนังสือเตือนให้แก่เขาหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้จัดการหอพักไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนดังกล่าว ให้นายทะเบียนมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาเปลี่ยนผู้จัดการหอพักใหม่

มาตรา ๕๑ ในกรณีที่ผู้จัดการหอพักถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือพ้นจากหน้าที่ให้ผู้ประกอบกิจการหอพักแต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นผู้จัดการหอพักแทน และแจ้งให้นายทะเบียนทราบ ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้จัดการหอพักถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือพ้นจากหน้าที่

ในกรณีที่ไม่สามารถแต่งตั้งผู้จัดการหอพักได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ประกอบกิจการหอพักแจ้งให้นายทะเบียนทราบ ในกรณีนี้ นายทะเบียนอาจขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน

ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งผู้จัดการหอพักตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ผู้ประกอบกิจการหอพักหรือบุคคลตามมาตรา ๔๓ วรรคสอง ทำหน้าที่ผู้จัดการหอพักแทนได้ และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๓ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒

หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้จัดการหอพัก

มาตรา ๕๒ ผู้ประกอบกิจการหอพัก ต้องจัดให้มีการประกันภัยเพื่อคุ้มครองชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้พักตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๓ ผู้ประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาที่รับผู้พักซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาระดับชั้นพื้นฐานต้องจัดให้มีอาหารสำหรับผู้พักอย่างน้อยวันละสองมื้อ

มาตรา ๕๔ ผู้ประกอบกิจการหอพัก ต้องจัดให้มีระเบียบประจำหอพักปิดประกาศไว้โดยเปิดเผยและเห็นได้ง่ายภายในหอพัก

ระเบียบประจำหอพักตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) การรับผู้พัก

(๒) อัตราค่าเช่าหอพัก เงินค่าเช่าล่วงหน้า เงินประกัน และค่าบริการอื่น ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้พัก

(๓) เวลาเข้าออกหอพัก

(๔) หลักเกณฑ์การเยี่ยมผู้พัก

(๕) การไปพักที่อื่นเป็นการชั่วคราว

(๖) การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกันของผู้พัก

(๗) ชื่อผู้ประกอบการหอพักและผู้จัดการหอพัก

(๘) เวลาทำการของหอพัก

ระเบียบประจำหอพักและการแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบประจำหอพัก เมื่อได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๕๕ ผู้ประกอบการหอพัก ต้องจัดให้มีป้ายชื่อเป็นอักษรไทย ซึ่งมีคำว่า “หอพัก” นำหน้า และตามด้วยประเภทของหอพัก โดยป้ายดังกล่าวต้องมีขนาดที่เหมาะสมและติดไว้ ณ หอพักในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่ายจากภายนอกหอพัก

มาตรา ๕๖ ผู้ประกอบการหอพัก ต้องจัดให้มีการตรวจสอบประวัติคนที่จะรับเข้าทำงานในหอพักว่าไม่มีประวัติอาชญากรรมและไม่เป็นโรคติดต่อหรือนำรังเกียจตามที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา
คนดูแลห้องพักของหอพักหญิงต้องเป็นหญิง

มาตรา ๕๗ ผู้ประกอบการหอพักและผู้จัดการหอพักมีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกัน ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลรักษาสภาพของหอพักให้มีความมั่นคงแข็งแรงและมีระบบการป้องกันอัคคีภัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

(๒) ดูแลรักษาความสะอาดด้านสุขลักษณะและอนามัยของหอพักให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข

(๓) จัดให้มียาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นไว้ในหอพักเพื่อให้ความช่วยเหลือเบื้องต้นแก่ผู้พักที่เจ็บป่วย

(๔) จัดให้มีแผนผังแสดงทางหนีไฟในแต่ละชั้นของหอพักและห้องพักทุกห้อง และป้ายทางออกฉุกเฉินไว้ในแต่ละชั้นของหอพัก

(๕) ดูแลและอำนวยความสะดวกให้กับผู้พักในกรณีเกิดอัคคีภัย อุทกภัย หรือเกิดอันตรายใด ๆ ขึ้นและอาจมีผลกระทบต่อผู้พัก

มาตรา ๕๘ ผู้จัดการหอพัก ต้องจัดทำทะเบียนผู้พักแต่ละรายและส่งให้แก่ นายทะเบียนทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการทำสัญญาเช่าหรือสัญญาเช่าสิ้นสุดลง ทะเบียนผู้พักตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยให้มีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อ อายุ และเพศของผู้พัก
- (๒) เลขประจำตัวประชาชนหรือเลขประจำตัวคนต่างด้าวของผู้พัก
- (๓) ชื่อสถานศึกษาของผู้พัก
- (๔) ชื่อและที่อยู่ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้พัก
- (๕) วันที่เช่าอยู่ในหอพัก
- (๖) ลายมือชื่อผู้พัก

การจัดทำและจัดส่งทะเบียนผู้พักให้แก่ นายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ประกอบการหอพัก ต้องเก็บรักษาทะเบียนผู้พักไว้เป็นเวลาอย่างน้อย สองปีนับแต่วันที่สัญญาเช่าสิ้นสุดลง โดยจะเก็บไว้ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือรูปแบบใดก็ได้ และต้องให้อยู่ในสภาพที่ตรวจสอบได้

มาตรา ๕๙ ผู้จัดการหอพักมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดูแลไม่ให้นักคนอื่นที่ไม่ใช่ผู้พักเข้าไปในห้องพัก เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้จัดการหอพัก
- (๒) ดูแลไม่ให้มีการเล่นการพนัน เสพสุรา หรือยาเสพติดในหอพัก
- (๓) ดูแลไม่ให้มีการกระทำการอันควรเชื่อได้ว่าการสมคบกันหรือร่วมกันกระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมาย
- (๔) ดูแลไม่ให้ผู้พักก่อความรำคาญแก่ผู้พักอื่นหรือผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกับหอพัก

(๕) ให้ความช่วยเหลือและแจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้พักทราบ โดยทันที ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้พักได้รับอันตรายเพราะเจ็บป่วยหรือเหตุอื่นใด

(๖) แจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้พักทราบในกรณีที่ผู้พักไปพักที่อื่น โดยไม่แจ้งให้ทราบ

(๗) แจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบในกรณีที่มีพฤติกรรมตาม (๒) หรือ (๓)

หมวด ๕

นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๖๐ นายทะเบียนมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตประกอบการหอพักได้ เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า

- (๑) หอพักไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔
- (๒) ผู้ประกอบการหอพักขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐

มาตรา ๖๑ ก่อนมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักตามมาตรา ๖๐ ให้นายทะเบียนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่หอพักไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๒๓ หรือมาตรา ๒๔ ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักดำเนินการแก้ไข ภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักเป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล และหุ้นส่วนผู้จัดการ ผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักแต่งตั้งบุคคลอื่นมาดำรงตำแหน่งแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

(๓) ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักเป็นบุคคลธรรมดาและขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ หรือสถานศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๖๒ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๖๑ (๑) หรือ (๒) ให้นายทะเบียนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับหอพักสถานศึกษา ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักให้แก่สถานศึกษาอื่นภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) สำหรับหอพักเอกชน ให้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักดำเนินการขึ้นทะเบียนหอพักไว้กับสถานศึกษา หรือโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๐ หรือสถานศึกษาภายในระยะเวลาที่กำหนด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๖๑ หรือมาตรา ๖๒ นายทะเบียนอาจขยายระยะเวลาได้ตามความเหมาะสม

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักไม่สามารถโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักหรือนำหอพักไปขึ้นทะเบียนไว้กับสถานศึกษาได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๖๑ (๓) หรือมาตรา ๖๒ ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักตามจำนวนที่เหลืออยู่หลังจากหักเป็นค่าเช่าหรือค่าเสียหาย แล้วแต่กรณี ภายในระยะเวลาที่กำหนด ก่อนมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา ๖๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในหอพักเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการประกอบกิจการหอพักโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) เรียกผู้ประกอบกิจการหอพัก ผู้จัดการหอพัก หรือบุคคลที่ทำงานในหอพัก มาให้ถ้อยคำหรือชี้แจงหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการจัดการหอพัก

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) และ (๒) ต้องเข้าไปในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้น ถึงพระอาทิตย์ตก และต้องไม่กระทำการอันเป็นการรบกวนหรือก่อให้เกิดความรำคาญแก่ผู้พัก หรือผู้ซึ่งอาศัยอยู่ในสถานที่นั้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๒) นายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่อาจขอให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ที่สถานที่นั้นตั้งอยู่ไปร่วมตรวจสอบได้

มาตรา ๖๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๖๕ ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๖๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ ให้นายทะเบียนและพนักงาน เจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกครั้ง

บัตรประจำตัวนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนด

มาตรา ๖๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นายทะเบียนและพนักงาน เจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๖ การอุทธรณ์

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่ผู้ได้รับคำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๒๒ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๖๐ ไม่เห็นด้วยกับ คำสั่งดังกล่าว ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อบุคคลดังต่อไปนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้อุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ให้อุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดที่หอพักตั้งอยู่

มาตรา ๗๐ คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สิ้นสุด

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดใช้คำว่า “หอพัก” ในสถานที่ของตนโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๗๒ ผู้ประกอบกิจการหอพักผู้ได้รับผู้พักไม่เป็นไปตามประเภทของหอพัก ตามมาตรา ๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ประกอบกิจการหอพักผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๗๔ ผู้ประกอบกิจการหอพักผู้ใดเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันเกินอัตราที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ หรือไม่นำเงินค่าเช่าล่วงหน้าหักเป็นค่าเช่าตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๗๕ ผู้ใดไม่คืนค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๔ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งพันบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๗๖ สถานศึกษาใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๗๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๗๘ ผู้ประกอบกิจการหอพักเอกชนผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๗๙ ผู้ประกอบกิจการหอพักผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๘๐ ผู้ประกอบกิจการหอพักผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๑ ผู้ประกอบกิจการหอพักผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน สองหมื่นบาท และปรับอีกวันละไม่เกินสองพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๘๒ ผู้ประกอบกิจการหอพักผู้ใดไม่แจ้งต่อนายทะเบียนตามระยะเวลา ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๓ วรรคสาม มาตรา ๔๔ วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท และปรับอีกวันละไม่เกินห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๘๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๔ ผู้จัดการหอพักของหอพักเอกชนผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๘๕ ผู้ประกอบกิจการหอพักผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ ต้องระวาง โทษปรับไม่เกินสามแสนบาท

มาตรา ๘๖ ผู้ประกอบกิจการหอพักผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘ วรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๘๗ ผู้จัดการหอพักหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๘๘ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนหรือพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ หรือไม่อำนวยความสะดวกแก่นายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา ๖๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๙ ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักซึ่งกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้น เกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของหุ้นส่วนผู้จัดการ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของห้างหุ้นส่วนหรือนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษ ตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย

มาตรา ๙๐ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบ มีอำนาจเปรียบเทียบได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลาที่กำหนด แล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระเงินค่าปรับ
ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ดำเนินคดีต่อไป

มาตรา ๔๑ คณะกรรมการเปรียบเทียบตามมาตรา ๔๐ ให้ประกอบด้วยบุคคล
ดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการ และผู้แทนกระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วยอัยการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ
ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเป็นกรรมการ และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด
เป็นกรรมการและเลขานุการ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๔
ให้คณะกรรมการประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธาน
กรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขานุการ
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขานุการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขานุการ
คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครอง
ท้องถิ่น เป็นกรรมการ ทำหน้าที่คณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน
และให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้ประธานกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการส่งเสริมกิจการ
หอพักภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ให้ผู้ซึ่งประกอบกิจการหอพักโดยไม่ได้รับใบอนุญาตอยู่ในวันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักภายใน
สามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ประกอบ
กิจการหอพักต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน

มาตรา ๔๔ ผู้ใดใช้คำว่า “หอพัก” ในสถานที่ของตนโดยไม่ได้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการหอพักอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เลิกใช้คำว่า “หอพัก” ภายใน
เก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๕ ใบอนุญาตหรือการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติ
หอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ใช้ได้ต่อไป
จนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

(๓๖)

มาตรา ๙๖ บรรดาคำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้ตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำขออนุญาตที่ได้ยื่นตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการเกี่ยวกับคำขออนุญาตดังกล่าวตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙๗ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

๑. ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
๒. ใบอนุญาตผู้จัดการหอพัก	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท
๓. การต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก	ฉบับละ	๒,๕๐๐ บาท
๔. การต่ออายุใบอนุญาตผู้จัดการหอพัก	ฉบับละ	๕๐๐ บาท
๕. การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
๖. ใบแทนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก	ฉบับละ	๒๐๐ บาท
๗. ใบแทนใบอนุญาตผู้จัดการหอพัก	ฉบับละ	๑๐๐ บาท

**บันทึกวิเคราะห์สรุป
สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ.**

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่กฎหมายว่าด้วยหอพักได้ใช้บังคับมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๗ สาระสำคัญและรายละเอียดเกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน สมควรกำหนดแนวทางและวิธีการในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษากิจกรรมกับแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้โอนอำนาจในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๒.๑ ความหมายของหอพักและผู้พัก

กำหนดให้หอพัก หมายความว่า สถานที่ที่รับเฉพาะผู้พักตามพระราชบัญญัตินี้ เข้าพักอาศัยโดยมีการเรียกเก็บค่าเช่า เนื่องจากการให้เช่าห้องพักของหอพักมีลักษณะเดียวกับการเช่าทรัพย์สินตามมาตรา ๕๓๗^๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เพียงแต่การเช่าหอพักจะมีลักษณะพิเศษกว่าการเช่าทรัพย์สินทั่วไปคือ ผู้เช่าได้แก่ผู้พักตามที่พระราชบัญญัติกำหนดไว้ซึ่งไม่รวมถึงบุคคลทั่วไป ดังนั้น การกำหนดบทนิยามของหอพักจึงต้องกำหนดให้สอดคล้องกับหลักการเช่าทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถนำหลักทั่วไปเกี่ยวกับหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ให้เช่าและผู้เช่าที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้บัญญัติไว้มาใช้บังคับได้ ส่วนค่าเช่าที่จะเรียกเก็บนั้นอาจเป็นเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดก็ได้ที่สามารถคำนวณเป็นค่าเช่าได้

สำหรับผู้พัก ได้กำหนดให้หมายความว่า ผู้ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษา ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนที่จัดการศึกษาในระบบตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรีและอายุไม่เกินยี่สิบห้าปี เนื่องจากบุคคลดังกล่าวถือว่าเป็นผู้เยาว์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ

^๑ มาตรา ๕๓๗ อันว่าเช่าทรัพย์สินนั้น คือสัญญาซึ่งบุคคลคนหนึ่งเรียกว่าผู้ให้เช่าตกลงให้บุคคลอีกคนหนึ่งเรียกว่าผู้เช่าได้ใช้หรือได้รับประโยชน์ในทรัพย์สินอย่างใดอย่างหนึ่งชั่วระยะเวลาอันมีจำกัด และผู้เช่าตกลงจะให้ค่าเช่าเพื่อการนั้น

๒.๒ หอพักที่อยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้

กำหนดให้หอพักสถานศึกษาซึ่งได้แก่ หอพักที่ผู้ประกอบการหอพักเป็นสถานศึกษา และหอพักเอกชนซึ่งได้แก่ หอพักที่ผู้ประกอบการเป็นบุคคลทั่วไป ต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้หอพักมีมาตรฐานเดียวกันและมีการกำกับดูแลการประกอบกิจการที่เหมาะสม อันจะเป็นการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างการศึกษานี้ ทั้งนี้ได้กำหนดยกเว้นไม่ใช่บังคับแก่หอพักของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่ไม่ใช่สถานศึกษา เนื่องจากหอพักดังกล่าวไม่ได้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับผู้พักตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างไรก็ตามหอพักของสถานศึกษา แต่เป็นการจัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการห้องพักแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตน ซึ่งโดยสภาพเป็นบุคคลที่สามารถดูแลตนเองได้

๒.๓ ประเภทของหอพัก

กำหนดให้หอพักมีสองประเภท คือ หอพักชายและหอพักหญิง เพื่อป้องกันมิให้มีการปะปนกันระหว่างผู้พักชายและผู้พักหญิง ทั้งนี้ ไม่ได้ตัดสิทธิผู้ประกอบการหอพักที่จะสร้างหอพักชายและหอพักหญิงอยู่ในบริเวณเดียวกันแต่ต้องแยกอาคารและใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักออกจากกัน

๒.๔ หลักเกณฑ์การรับผู้พัก

กำหนดให้หอพักสถานศึกษาสามารถรับผู้พักซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษานี้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือระดับอุดมศึกษาได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าผู้พักจะศึกษาอยู่ในสถานศึกษานั้นหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งได้กำหนดข้อยกเว้นให้หอพักสถานศึกษาสามารถรับบุคคลทั่วไปเข้าพักเป็นการชั่วคราวได้ในระหว่างปิดภาคการศึกษาที่ไม่มีผู้พัก สำหรับหอพักเอกชนกำหนดให้รับผู้พักได้เฉพาะผู้ซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษานี้ในระดับอุดมศึกษา เนื่องจากผู้พักดังกล่าวสามารถดูแลตนเองได้พอสมควร ส่วนผู้พักซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษานี้ในระดับมัธยมศึกษาสมควรจะให้อยู่ภายใต้การดูแลของหอพักสถานศึกษาเท่านั้น อย่างไรก็ตาม เนื่องจากในระยะแรกหอพักสถานศึกษาอาจมีไม่เพียงพอจึงได้กำหนดยกเว้นให้หอพักเอกชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสถานศึกษาสามารถรับผู้พักซึ่งอยู่ระหว่างการศึกษานี้ในระดับขั้นพื้นฐานได้ โดยหอพักดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสถานศึกษาที่รับขึ้นทะเบียนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด

๒.๕ การทำสัญญารับผู้พัก

กำหนดเพิ่มเติมให้ผู้ประกอบการหอพักต้องทำสัญญาเช่าเป็นหนังสือระหว่างผู้ประกอบการหอพักและผู้พักตามแบบที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการเกี่ยวกับชื่อและที่อยู่ของผู้ประกอบการหอพักและผู้พัก วันที่ทำสัญญา ระยะเวลาการเข้าพักซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษาหรือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด ความยินยอมของผู้ปกครองในกรณีและผู้พักเป็นผู้เยาว์ และรายการอื่นตามที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด เพื่อให้สัญญาเช่าหอพักมีมาตรฐานเดียวกัน

๒.๖ การเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าและเงินประกัน

กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าและเงินประกันไว้ในกฎหมายให้ชัดเจนเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบการหอพักและผู้พัก ดังต่อไปนี้

(๑) เงินค่าเช่าล่วงหน้า

กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพักอาจเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าได้ไม่เกินอัตราค่าเช่าสามเดือน โดยให้นำเงินค่าเช่าล่วงหน้างดกล่าวชำระเป็นค่าเช่าสามเดือนสุดท้ายของสัญญาเช่า และในกรณีที่ผู้พักขอเลิกสัญญาก่อนครบกำหนดเวลาตามสัญญาเช่าซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งภาคการศึกษาหรือตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ในกรณีนี้ผู้พักจะขอเงินค่าเช่าล่วงหน้าคืนจากผู้ประกอบกิจการหอพักไม่ได้

(๒) เงินประกัน

กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพักอาจเรียกเก็บเงินประกันได้ไม่เกินอัตราหนึ่งเดือนเพื่อเป็นประกันความเสียหายที่ผู้พักก่อให้เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินที่ผู้ประกอบกิจการหอพักจัดไว้ให้ผู้พักใช้สอย โดยจะต้องคืนเงินประกันที่เหลืออยู่ให้แก่ผู้พักในวันที่สัญญาเช่าห้องพักลิ้นสุดลง

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในการเรียกเก็บเงินค่าเช่าล่วงหน้าและเงินประกันได้กำหนดยกเว้นให้ไม่ใช้บังคับแก่หอพักของโรงเรียนประจำ เนื่องจากโดยปกติการจัดเก็บค่าเล่าเรียนของโรงเรียนประจำจะรวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดรวมทั้งค่าที่พักและเงินประกันความเสียหาย จึงอาจเป็นอุปสรรคในทางปฏิบัติหากกำหนดให้โรงเรียนประจำคิดแยกเงินค่าที่พัก เงินค่าเช่าล่วงหน้า และเงินประกันออกจากเงินค่าเล่าเรียนเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด

๒.๗ การประกอบกิจการหอพัก

(๑) กำหนดให้ผู้ประสงค์จะประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาและหอพักเอกชนต้องขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักจากนายทะเบียน ซึ่งได้แก่ นายกเทศมนตรี นายกองการบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา หรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งในเขตพื้นที่ที่หอพักตั้งอยู่ เพื่อให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่กำหนดให้อำนาจในการกำกับดูแลการประกอบกิจการหอพักให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้กำหนดให้บรรดาค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และรายได้อื่น ๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพักตามพระราชบัญญัตินี้ตกเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่หอพักนั้นตั้งอยู่

(๒) หอพักสถานศึกษาและหอพักเอกชนที่จะได้รับใบอนุญาตต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งอย่างน้อยจะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับชื่อและประเภทของหอพัก สถานที่ตั้ง สิ่งแวดล้อม และสุขลักษณะของหอพัก ห้องนอน ห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่สำหรับรับประทานอาหารหรือต้อนรับผู้เยี่ยมเยียน และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นสำหรับผู้พัก และระบบสาธารณสุขและระบบการรักษาความปลอดภัย รวมทั้งจำนวนของห้องพัก ในกรณีหอพักเอกชน ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการนำบ้านเช่ามาดัดแปลงเป็นหอพักและเพื่อป้องกันมิให้มีการหลีกเลี่ยงการประกอบกิจการหอพักโดยอ้างว่าเป็นการประกอบกิจการบ้านเช่าธรรมดาจึงได้กำหนดบทสันนิษฐานไว้ในร่างมาตรา ๖ ว่า บุคคลใดจัดสถานที่เพื่อรับผู้พักเข้าพักอาศัยโดยเรียกเก็บค่าเช่า ให้ถือว่าบุคคลนั้นประกอบกิจการหอพัก

(๓) กำหนดให้ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาใช้ได้ตลอดไป โดยไม่มีอายุ แต่จะสิ้นผลเมื่อผู้ประกอบกิจการหอพักถูกเพิกถอนใบอนุญาตให้จัดตั้งสถานศึกษาหรือเลิกกิจการ แล้วแต่กรณี และในกรณีผู้ประกอบกิจการหอพักดังกล่าวประสงค์จะประกอบกิจการ

หอพักต่อไป ให้ดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตเป็นหอพักเอกชน สำหรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชนให้มีอายุห้าปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต ทั้งนี้ เพื่อสร้างหลักประกันและลดภาระในการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก

(๔) กำหนดให้ใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสามารถโอนให้แก่บุคคลอื่นได้ แต่กรณีการโอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักสถานศึกษาจะต้องโอนให้แก่สถานศึกษาเท่านั้น ส่วนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักเอกชนสามารถโอนให้แก่บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้ขอรับใบอนุญาตหรือจะโอนให้แก่สถานศึกษาก็ได้

๒.๘ สิทธิประโยชน์ของหอพัก

กำหนดให้หอพักสถานศึกษาได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประกอบกิจการหอพัก และอาจได้รับสิทธิในการได้รับลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีเงินได้เป็นกรณีพิเศษจากการประกอบกิจการหอพักโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามประมวลรัษฎากร หรือได้รับลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย หรือภาษีอื่นใดในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นกำหนด ส่วนสิทธิในการได้รับการสนับสนุนด้านการเงินหรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้กำหนดให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อให้มีความยืดหยุ่นและสามารถกำหนดให้สอดคล้องกับสถานะการเงินการคลังของประเทศในแต่ละช่วง สำหรับหอพักเอกชนที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณจากคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักอาจได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรและการสนับสนุนด้านการเงินหรือวัสดุอุปกรณ์เช่นเดียวกับหอพักสถานศึกษา เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้ประกอบการหอพักเอกชนเข้ามาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลตามพระราชบัญญัตินี้มากยิ่งขึ้น

๒.๙ การจัดการหอพัก

กำหนดให้เป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการหอพักที่จะต้องจัดให้มีผู้จัดการหอพักเพื่อทำหน้าที่ควบคุมดูแลหอพัก และกรณีที่ผู้จัดการหอพักไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ให้ผู้ประกอบการหอพักแต่งตั้งผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด โดยผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้จัดการของหอพักเอกชนจะต้องได้รับใบอนุญาตผู้จัดการหอพักจากนายทะเบียน ส่วนผู้จัดการของหอพักสถานศึกษาซึ่งโดยปกติอาจจะตั้งจากครูหรืออาจารย์ในสถานศึกษานั้น จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาเป็นผู้แต่งตั้งผู้จัดการหอพักได้เองโดยไม่ต้องได้รับใบอนุญาตจากนายทะเบียน แต่ได้กำหนดให้สถานศึกษาต้องแต่งตั้งผู้จัดการหอพักจากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้ขอรับใบอนุญาตผู้จัดการหอพัก และต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบด้วย

๒.๑๐ หน้าที่ของผู้ประกอบการหอพักและผู้จัดการหอพัก

(๑) กำหนดให้ผู้ประกอบการหอพักมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(ก) ต้องจัดให้มีการประกันภัยเพื่อคุ้มครองชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของผู้พัก

(ข) สำหรับหอพักสถานศึกษาที่รับผู้พักซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษา ชั้นพื้นฐานต้องจัดให้มีอาหารสำหรับผู้พักอย่างน้อยวันละสองมื้อ

(ค) ต้องจัดให้มีระเบียบประจำหอพักตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพักกำหนด

(ง) ต้องจัดให้มีการตรวจสอบประวัติคนที่จะรับเข้าทำงานในหอพักว่าไม่มีประวัติอาชญากรรม และไม่เป็นโรคติดต่อหรือน่ารังเกียจ

(จ) ต้องเก็บรักษาทะเบียนผู้พักไว้เพื่อให้มีการตรวจสอบได้อย่างน้อยสองปีนับแต่วันที่สัญญาเช่าหอพักสิ้นสุดลง

(๒) กำหนดให้ผู้จัดการหอพักมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(ก) ต้องจัดทำทะเบียนผู้พักแต่ละรายและส่งให้แก่นายทะเบียนทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการทำสัญญาเช่าหรือสัญญาเช่าสิ้นสุดลง

(ข) ดูแลไม่ให้บุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้พักเข้าไปในห้องพัก เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากผู้จัดการหอพัก

(ค) ดูแลไม่ให้มีการเล่นการพนัน เสพสุราหรือยาเสพติดในหอพัก

(ง) ดูแลไม่ให้ผู้พักก่อความรำคาญแก่ผู้พักอื่นหรือผู้ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงกับหอพัก

(จ) ดูแลไม่ให้มีการกระทำความผิดหรือเชื่อได้ว่ามีการสมคบกันหรือร่วมกันกระทำการอันมิชอบด้วยกฎหมาย

(ฉ) ให้ความช่วยเหลือและแจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองของผู้พักทราบโดยทันทีในกรณีที่ปรากฏว่าผู้พักได้รับอันตรายเพราะเจ็บป่วยหรือเหตุอื่นใด หรือผู้พักไปพักที่อื่นโดยไม่แจ้งให้ทราบ

(๓) กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพักและผู้จัดการหอพักมีหน้าที่ร่วมกันในการดูแลรักษาสภาพของหอพักให้มีความมั่นคง แข็งแรง และมีระบบป้องกันอัคคีภัยให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ดูแลรักษาความสะอาดด้านสุขลักษณะและอนามัยของหอพักให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข จัดให้มียาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นไว้ในหอพัก จัดให้มีแผนผังแสดงทางหนีไฟและป้ายทางออกฉุกเฉินไว้ในหอพัก และดูแลอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้พักในกรณีเกิดอัคคีภัย อุทกภัย หรืออันตรายใด ๆ ขึ้นและอาจมีผลกระทบต่อผู้พัก

๒.๑๑ การกำกับดูแลและส่งเสริมกิจการหอพัก

(๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้ง จำนวนสี่คน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุเป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย แผนงาน มาตรการ และการจัดระเบียบหอพัก และการให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีแก่หอพักที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณตามพระราชบัญญัตินี้ เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกาศเกียรติคุณหอพัก การให้การสนับสนุนแก่หอพักที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณ และออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับหอพักตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ รับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการของคณะกรรมการ และของคณะอนุกรรมการ

(๒) การเลิกประกอบกิจการหอพัก

กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการหอพักต้องยื่นคำขออนุญาตล่วงหน้าต่อนายทะเบียนก่อนที่จะเลิกประกอบกิจการหอพักไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน โดยจะต้องแสดงหลักฐานว่าได้ดำเนินการแจ้งให้ผู้พักทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันและคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักเรียบร้อยแล้ว นายทะเบียนจึงจะอนุญาตให้เลิกประกอบกิจการได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้พักมีระยะเวลาในการหาหอพักใหม่

(๓) การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก

โดยที่การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักจะมีผลกระทบต่อผู้พักในหอพักดังกล่าว ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการพิจารณาเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักของนายทะเบียนไว้ เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดแก่ผู้พัก โดยกำหนดเหตุที่จะเพิกถอนใบอนุญาตไว้เพียงสองกรณีคือ หอพักไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงเกี่ยวกับการอนุญาตให้ประกอบกิจการหอพัก หรือผู้ประกอบกิจการหอพักขาดคุณสมบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยก่อนที่จะมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้กำหนดให้นายทะเบียนต้องมีคำสั่งแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการแก้ไขปรับปรุงหรือดำเนินการโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลอื่นภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยนายทะเบียนอาจขยายระยะเวลาได้ตามความเหมาะสม และหากผู้ประกอบกิจการหอพักไม่สามารถแก้ไขปรับปรุงหรือโอนใบอนุญาตให้แก่บุคคลอื่นได้ก็ให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้ผู้ประกอบกิจการหอพักคืนเงินค่าเช่าล่วงหน้าหรือเงินประกันให้แก่ผู้พักภายในระยะเวลาที่กำหนดก่อนที่จะมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

๒.๑๒ การอุทธรณ์

กำหนดให้ผู้ได้รับคำสั่งของนายทะเบียนที่สั่งการตามพระราชบัญญัตินี้ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในกรณีหอพักตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร หรืออุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีหอพักตั้งอยู่ในเขตจังหวัดอื่น

๒.๑๓ บทกำหนดโทษ

การกำหนดโทษอาญาตามร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ใช้โทษปรับเป็นหลัก ยกเว้นความผิดที่มีผลกระทบต่อสวัสดิภาพของผู้พัก ได้แก่ กรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักรับผู้พักไม่เป็นไปตามประเภทของหอพัก ได้กำหนดให้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน และปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และกรณีที่ผู้ประกอบกิจการหอพักดำเนินการดัดแปลงอาคารหอพักโดยไม่ได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน ได้กำหนดให้ต้องรับโทษในอัตราเดียวกับที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารกำหนดไว้ คือ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน และปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้กำหนดให้สามารถเปรียบเทียบปรับได้ โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบเป็นผู้ทำหน้าที่เปรียบเทียบแทนคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปโดยรวดเร็วและโปร่งใส โดยกำหนดให้คณะกรรมการเปรียบเทียบประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นกรรมการ และผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นกรรมการและเลขานุการ

ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วยอัยการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดเป็นกรรมการ และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

๒.๑๔ บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการส่งเสริมกิจการหอพัก ให้คณะกรรมการประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวง การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการ การอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และอธิบดี กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทำหน้าที่คณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ ไปพลางก่อน และให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็กเยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) โดยที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้เปลี่ยนแปลงหลักการเกี่ยวกับหอพัก ที่จะต้องขออนุญาตและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามที่พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดไว้ คือ กำหนดให้ หอพักสถานศึกษาต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย ส่วนหอพักเอกชนก็ได้กำหนดให้หอพักที่รับผู้พักเข้าพักตั้งแต่หนึ่งคนขึ้นไปต้องได้รับใบอนุญาต ประกอบกิจการหอพักตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการหอพักอยู่ใน วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ จึงได้กำหนดบทเฉพาะกาลรองรับให้ผู้ประกอบการดังกล่าว ต้องมาดำเนินการยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพักภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้วให้ประกอบการหอพักต่อไปได้ จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตจากนายทะเบียน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ในกฎกระทรวง ที่ออกตามความในมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๔ว่าจะกำหนดลักษณะของหอพักที่จะได้รับใบอนุญาตไว้ อย่างไร

(๓) กำหนดให้ใบอนุญาตหรือการอนุญาตใด ๆ ที่ได้ให้ไว้ตามพระราชบัญญัติ หอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ยังมีผลใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้น อายุหรือถูกเพิกถอน

(๔) โดยที่ร่างพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติห้ามผู้ใดใช้คำว่า “หอพัก” ในสถานที่ของตนโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการหอพัก ซึ่งอาจกระทบต่อผู้ที่ใช้คำดังกล่าว อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จึงกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเลิกใช้คำว่า “หอพัก” ภายใน เก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

(๕) กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ได้ออกตาม พระราชบัญญัติหอพัก พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับยังคงใช้บังคับ ต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติฉบับนี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

๓. ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวกับหอพักของประเทศอังกฤษ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศนิวซีแลนด์ และประเทศสิงคโปร์ เป็นแนวทางในการพิจารณา มีสาระสำคัญโดยสรุปดังต่อไปนี้

(๑) ประเทศอังกฤษ

ประเทศอังกฤษไม่มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการหอพักนักเรียนไว้เป็นการเฉพาะ แต่มีกฎหมายที่เรียกว่า Housing Act อันเป็นกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับสภาพของอาคารที่พักอาศัย ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสภาพของอาคารที่มีบุคคลอื่นพักอาศัยร่วมกันหลายครัวเรือน (houses in multiple occupation “HMOs”) และกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสภาพอาคารที่พักอาศัยลักษณะอื่น ๆ ซึ่งกรณีอาคารที่มีบุคคลอื่นพักอาศัยร่วมกันหลายครัวเรือน (HMOs) นั้น อาจเทียบได้กับการเช่าบ้านหรือการเช่าห้องพักในประเทศไทย

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับอาคารที่มีบุคคลอื่นพักอาศัยร่วมกันหลายครัวเรือน (HMOs) นั้น กำหนดให้ผู้ให้เช่าซึ่งอาจเป็นเจ้าของอาคาร (landlord) หรือ ผู้จัดการของอาคาร (manager) จะต้องได้รับอนุญาตในการดำเนินการจากหน่วยงานในท้องถิ่น และอาคารที่พักอาศัยนั้นต้องมีสภาพสุขลักษณะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และกำหนดวิธีการแก้ไขเยียวยาฝ่ายต่าง ๆ จากการใช้อาคารที่พักอาศัยนั้น อย่างไรก็ตาม Housing Act มีบทบัญญัติยกเว้นอาคารบางประเภทที่ไม่ถือเป็นอาคารที่มีบุคคลอื่นพักอาศัยร่วมกันหลายครัวเรือน (HMOs) ทำให้หลักเกณฑ์ในเรื่องต่าง ๆ ข้างต้นไม่นำมาใช้บังคับ ซึ่งอาคารที่พักอาศัยของนักเรียน (building occupied by student) เป็นอาคารประเภทหนึ่งที่ได้รับการยกเว้น แต่ต้องมีลักษณะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ ต้องเป็นอาคารที่เป็นที่พักอาศัยของนักเรียนโดยเฉพาะ นักเรียนนั้นต้องศึกษาเต็มเวลาในระดับการศึกษา further education หรือ higher education ซึ่งเป็นระดับการศึกษาที่สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย และอาคารนั้นต้องควบคุมจัดการโดยผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากสถานศึกษา หรือจัดการในนามของสถานศึกษา และกำหนดให้หน่วยงานระดับชาติออกหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ (code of practice) ของอาคารที่พักอาศัยของนักเรียน ซึ่งสถานศึกษานั้นต้องปฏิบัติตามด้วย ส่วนกรณีอาคารที่พักของนักเรียนในระดับประถมศึกษาและมัศึกษานั้น เนื่องจากไม่ใช่การศึกษาในระดับ further education หรือ higher education แต่ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษา (Education Act) มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการออกข้อบังคับเกี่ยวกับสถานที่และที่พักอาศัยในโรงเรียน (school premise and boarding hostel)

(๒) ประเทศออสเตรเลีย

ในแต่ละมลรัฐของประเทศออสเตรเลียมีกฎหมาย Residential Tenancies Act ที่บัญญัติเกี่ยวกับการเช่าที่อยู่อาศัย ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับข้อตกลงในการเช่าที่พักอาศัย การสิ้นสุดของข้อตกลง การเพิ่มค่าเช่า สิทธิและหน้าที่ระหว่างผู้ให้เช่าและผู้เช่า การดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทที่เกิดขึ้น แต่กฎหมายฉบับนี้ไม่ใช่บังคับกับการเช่าที่เป็นการให้บริการที่พักแก่ผู้เกษียณอายุ หรือที่พักเพื่อการพยาบาลแก่ผู้สูงอายุ หรือผู้พิการ (nursing home or hostel for aged or disabled people) และกำหนดให้ข้อตกลงในการให้ที่พักอาศัยบางประเภทไม่ถือว่าเป็นข้อตกลงตามกฎหมายนี้ ซึ่งประเภทหนึ่งก็คือ ที่พักสำหรับสถาบันการศึกษา (campus of an educational institution) และในท้องถิ่นของแต่ละมลรัฐมีการออกกฎหมายท้องถิ่น (Local Law)

ที่เกี่ยวกับการให้เช่าที่อยู่อาศัยที่มีการใช้สิ่งอำนวยความสะดวกร่วมกัน โดยกำหนดห้ามบุคคลใด ๆ ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการให้ที่พักอาศัยในพื้นที่ที่กฎหมายท้องถิ่นนั้นใช้บังคับ เว้นแต่จะได้รับอนุญาต ซึ่งมีการกำหนดเงื่อนไขในการอนุญาตไว้ว่า จะต้องมีการจำกัดจำนวนผู้พักอาศัย ต้องมีการบำรุงรักษา สถานที่ตามปกติ ต้องมีการจัดเตรียมและบำรุงรักษาสิ่งอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ หรือเฟอร์นิเจอร์ โดยผู้ดำเนินการหรือตัวแทนของผู้ดำเนินการต้องอยู่อาศัยในที่พักนั้นด้วย และผู้ดำเนินการต้องมีการเก็บข้อมูลตามที่กำหนด อย่างไรก็ตาม ขอบเขตการใช้บังคับของกฎหมายท้องถิ่นไม่ใช่บังคับกับการให้บริการที่ที่พักอาศัยที่เป็นโรงแรม โมเต็ล โรงพยาบาล สถานพยาบาล หอพักของโรงเรียน (residential college) โรงเรียนประจำ (boarding school) สถาบันทางศาสนา ที่ที่พักอาศัยส่วนบุคคลที่มีผู้พักอาศัยไม่เกินสามครอบครัว หรือที่พักอื่นที่ได้รับการยกเว้นตามกฎหมายท้องถิ่นนี้ ดังนั้น หอพักของโรงเรียนจึงไม่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดหลักเกณฑ์ในการควบคุมไว้

(๓) ประเทศนิวซีแลนด์

ประเทศนิวซีแลนด์มีกฎหมาย Residential Tenancies Act เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการให้ที่พักอาศัย ซึ่งกำหนดถึงสิทธิและหน้าที่ของผู้เป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยและผู้อยู่อาศัย การจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาข้อพิพาทที่เกิดขึ้น การจัดตั้งเงินกองทุนของผู้พักอาศัยเพื่อการชำระหนี้ ซึ่งใช้บังคับทุกการเช่าที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพักอาศัย แต่มีข้อยกเว้นที่ไม่ใช่บังคับกับบางกรณี ซึ่งประเภทหนึ่งคือ ที่พักที่ตั้งขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของ hostel หรือหอพักนักเรียน (dormitory) หรือที่พักประเภทอื่นในลักษณะเดียวกันที่จัดให้สำหรับนักเรียนที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัย วิทยาลัย โรงเรียน หรือสถาบันการศึกษาอื่น

อย่างไรก็ตาม ประเทศนิวซีแลนด์มีกฎหมาย Education Act ที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับความปลอดภัยของนักเรียนที่พักอยู่ใน hostel โดยกำหนดให้ผู้ปกครองรัฐ (The Governor-General) สามารถออกกฎเพื่อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของ hostel และสิ่งอำนวยความสะดวกของ hostel นำแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการจัดการ hostel กำหนดความผิดของการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐาน กำหนดข้อยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรฐาน กำหนดระบบการอนุญาตสำหรับ hostel กำหนดกระบวนการร้องเรียนของนักเรียน บิดามารดา หรือคณะกรรมการเกี่ยวกับ hostel หรือกำหนดสิ่งอื่นที่จำเป็นเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียน และกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการตรวจสอบ hostel และมีกฎหมาย Private School Conditional Integration Act 1975 กำหนดให้หน่วยงานที่มีอำนาจควบคุมโรงเรียนรวม (integrated school) ออกข้อบังคับสำหรับที่พักของนักเรียนที่ไม่ได้พักอยู่ที่บ้าน ให้เป็นมาตรฐานเดียวกับโรงเรียนของรัฐได้

(๔) ประเทศสิงคโปร์

หลักเกณฑ์การประกอบกิจการหอพักอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยโรงแรม (Hotels Act) เนื่องจากหอพักถือว่าเป็นโรงแรมตามบทนิยามคำว่า “โรงแรม” ที่กำหนดให้รวมถึง บ้านพักอาศัย (boarding-house) บ้านพักโดยเสียดำเช่า (lodging-house) เกสต์เฮ้าส์ และอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ที่มีได้เป็นสถานที่สาธารณะ (public institution) ซึ่งมีห้องหรือฉากกันเพื่อการพักอาศัยไม่น้อยกว่าสี่ห้องที่ให้ผู้เช่าพักอาศัยเพื่อค่าเช่าหรือค่าตอบแทนไม่ว่าในรูปแบบใด และที่ซึ่งบริการในครัวเรือน (domestic service) ที่จัดให้แก่บุคคลที่เช่าพัก โดยเจ้าของ ผู้เช่า ผู้อยู่อาศัย ผู้ครอบครอง หรือผู้จัดการ ซึ่งกฎหมายว่าด้วยโรงแรมกำหนดให้โรงแรมทุกแห่งภายใต้กฎหมายฉบับนี้ต้องไปจดทะเบียนโรงแรม โดยยื่นคำขอจดทะเบียนต่อคณะกรรมการออกใบอนุญาตโรงแรม

อย่างไรก็ตาม กฎหมายว่าด้วยโรงแรมมีบทบัญญัติยกเว้นไม่ใช่บังคับกับสถานที่ที่ได้รับยกเว้นตามข้อกำหนด (Regulation) ที่ออกตามกฎหมายฉบับนี้ ซึ่งมีข้อกำหนดการออกใบอนุญาตโรงแรม (Hotels Licensing Regulations) กำหนดให้หอพักนักเรียนที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการออกใบอนุญาตโรงแรมได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม โดยหอพักนักเรียนดังกล่าวต้องเป็นสถานที่ที่ใช้สำหรับเป็นที่พักของนักเรียนซึ่งไม่มีความเกี่ยวข้องกับทางสายโลหิต การแต่งงาน การรับเลี้ยงดู หรือการปกครองทางกฎหมาย โดยสถานที่นั้น ๆ จะถือว่าเป็นหอพักนักเรียน เมื่อ

ก. มีนักเรียนจำนวนมากกว่าสามคนอาศัยอยู่ในหนึ่งห้องนอน หรือมีจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่อาศัยอยู่ในสถานที่นั้นมากกว่าสิบห้าคน และ

ข. เป็นสถานที่ที่ใช้สำหรับเป็นที่พักที่อำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียนที่เรียนเต็มเวลาที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนประถมของท้องถิ่น โรงเรียนมัธยม วิทยาลัย เตรียมอุดมศึกษา และสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา

ทั้งนี้ การได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม หอพักนักเรียนซึ่งได้รับอนุญาตจากองค์กรการพัฒนาเมือง (Urban Redevelopment Authority) ต้องยื่นคำขอรับการยกเว้นและทำข้อตกลง (Undertaking and Agreement) กับคณะกรรมการออกใบอนุญาตโรงแรมว่าจะกำหนดระยะเวลาการเข้าพักให้ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และจะปฏิบัติตามข้อกำหนดขององค์กรการพัฒนาเมืองและของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณาก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)